सर्वभारतीय तृणमूल कांग्रेस

घोषणा पत्र २०२१

सर्वभारतीय तृणमूल कांग्रेस
घोषणा पत्र – २०२१

अपील

तृणमूल कांग्रेसलाई समर्थन गर्ने र विगत १० बर्षदेखि मेरो साथमा रहेका पश्चिम बंगालका रहेका प्रत्येक व्यक्तिलाई म हार्दिक धन्यवाद दिन्छु । २०११ मा जब हामीले सरकार बनायौं बंगाललाई प्रगति,शान्ति र समृद्धिको नयाँ शिखरमा पुर्‍याउने एकल लक्ष्यबाट हामी संचालित भयौं । हामी यो लक्ष्य पूरा गर्न प्रतिबद्ध छौं । बंगालमा समग्र विकासको लागि बलियो जग निर्माण गर्न यस यात्रामा सबै क्षेत्रका व्यक्तिहरू हामीसँग सामेल भएका छन् । त्यस दिनदेखि यता यो अभियानमा हामीले गरेका धैरै पहलहरूले जीवन परिवर्तन गरेका छन् र यसले हामीलाई राज्यको उत्थानका लागि कडा परिश्रम गरिरहन प्रेरित गर्दछ । गत दशकमा हामीले बंगालमा राखेका विकासको आधारशिलाले राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय दुवै मान्यता पाएको छ । म यो प्रगति र विकासको गतिलाई आगामी वर्षहरूमा पनि निरन्तरता दिने वाचा गर्छु ।

विगत १० बर्षमा हामीले गरेका उत्कृष्ट कार्यको बारेमा छलफल गर्ने समय आएको छ । धैरै उतार चढावहरूको बाबजुद हाम्रो समर्पण र कडा परिश्रमले बंगाललाई विभिन्न क्षेत्रमा एक शीर्ष स्थानको राज्यको रूपमा स्थापित गरेको छ । पछिल्लो दशकमा, हामीले हाम्रो अर्थव्यवस्थालाई सुदृढ गरेका छौं, र हाम्रो राज्यको बजेट तीन गुणाले बढेको छ जबकि जनताको औसत आय दोब्बरभन्दा बढी भएको छ । प्रत्येक घरको साक्षरता सुनिश्चित गर्न लाखौं विद्यार्थीलाई कन्याश्री योजना मार्फत आर्थिक सहयोग पुर्‍याइएको छ । बंगालका प्रत्येक नागरिकले अब स्वास्थ्य सत्य योजना अन्तर्गत निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा सुविधा लिन सक्दछन् । खाद्य साथी योजनाको माध्यमबाट, हामीले सहुलियत दरमा खाद्यान्न प्रदान गरी खाद्य सुरक्षाको ग्यारेन्टी गरेका छौं । बंगला आवास योजना अन्तर्गत, हामीले ग्रामीण परिवारहरू पक्का घरमा बस्न सकुन भनेर सुनिश्चित गरेका छौं । आज बंगालमा प्रत्येक घरमा विद्युत जडान भैसकेको छ । लाखौं किलोमिटर सडक निर्माण र मर्मत गरिएको छ । कृषि र यससँग सम्बन्धित सेवाहरूका लागि बजेट झण्डै पाँच गुणाले बढेको छ, जसले हाम्रो समाजका मेरुदण्डका रुपमा रहेका किसानहरुको जीविका अझ राम्रो गर्ने सुनिश्चित गर्दछ । हामीले पंचायतमा महिला आरक्षण बढाइदिएका छौं । समावेशीकरणलाई प्रोत्साहित गर्न अनुसूचित जाति र जनजाति समुदायको हितका लागि बजेट पनि दोब्बर भएको छ । रोजगारमा, बंगालले १०० दिने कार्य योजनामा शीर्ष स्थान प्राप्त गरेको छ । म आश्वासन दिन्छु कि बंगालले आगामी बर्षमा अर्थव्यवस्था, उद्योग, महिला सशक्तिकरण, रोजगारी सिर्जनास र अल्पसंख्यक, पिछडिएको वर्ग, अनुसूचित जाति र जनजाति समुदायको कल्याणमा नेतृत्व गर्नेछ ।

हाम्रो बंगाल बहुविध जाति, समुदाय, धर्म र विश्वासहरूको एक उल्लेखनीय फुलबारी हो । हामी एकता र विविधतामा विश्वास गर्दछौं, र यो हाम्रो संस्कृति र परम्पराको अभिन्न हिस्सा भएको छ । यो आदर्श हाम्रो विरासत हो, जुन हामीले रबिन्द्रनाथ टैगोर, नेताजी सुभाषचन्द्र बोस, स्वामी विवेकानंद, ईश्वरचन्द्र विद्यासागर, काबी काजी नजरुल इस्लाम, ठाकुर पंचन बर्मा, बाबासाहेब अम्बेडकर, हरिचन्द ठाकुर, गुरुचन्द ठाकुर, बिरसा मुंडा, रघुनाथ मुर्मू, महात्मा गान्धी, सिद्धू, कान्हु, गुरु नानक, मातंगानी हाजरा, मास्टरडा सूर्य सेन, खुदीराम बोस, र अन्य महापुरुषबाट प्राप्त गरेका छौं ।
यो समृद्ध विरासतलाई अगाडि बढाउन र भारतको विचारप्रति बंगालको हार्दिक अनुभूति प्रतिबद्धता विस्तार गर्न हाम्रो लडाई सदाको लागि जारी रहनेछ । बंगालकी छोरीको रूपमा, म सँधै मेरो मातृभूमि प्रति कृतज्ञ छु र मैले उनको सेवामा आफूलाई समर्पण गरेकी छु ।

भारतको संविधान हाम्रो लोकतन्त्रको आधारशिला हो । यद्यपि विगत सात बर्षमा विश्वको सबैभन्दा ठूलो प्रजातन्त्रको केन्द्रीय सरकार यसको आधारभूत सिद्धान्तहरूको बिरूद्ध गएको छ । यसले तानाशाही आक्रमणका साथ मानिसहरुको जीवनलाई ध्वस्त पारेको छ । हाम्रो देशका धेरै सम्मानित संस्थाहरूलाई कमजोर पारेको छ । प्रत्येक दिन हामी देशभरि महिला सुरक्षा क्षतविछत भएका समाचारह सुन्न बाध्य छौं । हाम्रा दलित भाइबहिनीहरूमाथि बर्बरतापूर्ण उत्पीडन गरिएको छ । किसानहरूको जायज मागको सुनुवाई भएको छैन् । सार्वजनिक सेवामा समर्पित मेरो जीवनमा मेरो मुख्य लक्ष्य सधैं जनताको पक्षमा खडा हुनु र उनीहरूको अधिकारको लागि संघर्ष गर्नु हो । हाम्रो देश यस्तो गम्भीर परिस्थितिबाट गुज्रिरहेको वर्तमान अवस्थामा म एकातिर अन्य राज्यहरूमा उत्पीडन भोगिरहेका नागरिकहरुको पक्षमा आवाज उठाउँछु र अर्कोतर्फ त्यस्ता सबै उत्पीडनलाई हाम्रो पवित्र भूमिमा प्रवेश गर्न रोक्ने दृढ संकल्प गर्दछु ।

सन २०२० विश्व समुदाय र बंगालका लागि गाह्रो वर्ष थियो। जब हामी कोभिड-१९ महामारीको बेलामा केन्द्रीय सरकारको दिशाहीन नीतिहरूको सामना गरिरहेका थियौं, त्यही वेला हामीले विनाशकारी सुपर चक्रवात एम्फानको पनि सामना गर्नु पर्‍यो । यस कठिन समयमा केन्द्र सरकारले हामीलाई कुनै खास सहयोग गरेन । बंगालका जनतालाई न्यायोचित रुपमा पाउनु पर्ने हजारौं करोड रुपैयाँको सहयोगबाट वञ्चित गरेर अलपत्र पार्न खोजियो । यद्यपि हामीले कहिले हार मानेनौं र जनताले भोग्ने कठिनाइहरू कम गर्न हाम्रो सरकारले धेरै विकासात्मक पहलहरू गर्यो । म बंगालका जनताप्रति ऋणी छु र संकटको यस घडीमा बंगालकी छोरीमाथि गरिएको विश्वासको लागि म आभार प्रकट गर्दछु ।

बंगालको विकासको पहल तेस्रो पटक अझ अगाडि बढ्ने छ र जनताको सेवामा समर्पित रहनेछ भन्ने सुनिश्चित गर्दै अझ राम्रो र समृद्ध बंगाल निर्माण गर्न म विनम्रता साथ आफ्न १० वटा प्रतिबद्धता प्रस्तुत गर्दछु । नागरिकहरु संगको विस्तृत परामर्श पछि यो घोषणा पत्र तयार गरिएको हो । बंगाललाई मुलुकको एक अग्रणी राज्यमा रूपान्तरण गर्न, मेरा १० वटा प्रतिबद्धताहरू हाम्रो लक्ष्यका रुपमा रहनेछन् ।

यस अवधिमा बंगाल देशको पाँचौं ठूलो अर्थतन्त्र बन्ने छ र हामी चरम गरीबीबाट पैतिस लाख जनताको उत्थान सुनिश्चित गर्नेछौं । युवाहरूका लागि, हामी प्रत्येक वर्ष पाँच लाख नयाँ रोजगारी सिर्जना गर्नेछौं र उल्लेखनीय रूपमा बेरोजगारी दर कम गर्नेछौं । पहिलो पटक, नयाँ योजना सुरू भइरहेको छ, जहाँ १.६ करोड घरपरिवारका महिलाहरू हाम्रो सरकारले प्रदान गरेको मासिक पाँचसय रुपैयाँको सहयोगबाट लाभान्वित हुनेछन् । सबै योग्य विद्यार्थीहरूको लागि उच्च शिक्षा सुलभ गर्न नयाँ विद्यार्थी क्रेडिट कार्ड योजना लागू गरिनेछ । यो क्रेडिट सहज चुक्ताको प्रावधान सहित कार्डमा चार प्रतिशत मात्र ब्याजको साथ १० लाख रूपैयाँको क्रेडिट हुनेछ ।

खादय़ साथी" योजना अन्तर्गत नयाँ सुविधाले डेढ करोड परिवारहरुलाई उनीहरूको ढोकामा मासिक रासन वितरण सुनिश्चित गर्नेछ । किसानहरू हाम्रो समाजका अभिन्न हिस्सा हुन र उनीहरूको कल्याण र जीवनको गुणस्तर हाम्रो लागि महत्वपूर्ण छ, त्यसैले हामी कृषक बन्धु योजना मार्फत सबै साना र सीमान्त कृषकहरूलाई प्रति एकर १०,००० रूपैयाँ दिने छौं । बंगालको औद्योगिक विकासको लागि साना र मध्यम उद्यमीहरूले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्छन् । प्रतिवर्ष १० लाख नयाँ एमएसएमई गठन गरिनेछ । हामी बंगालमा प्रत्येक परिवारको सम्मानित जीवन यापन गर्दै शिक्षा र स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्ने मौलिक अधिकारको सुनिश्चित गर्नेछौं । यसका लागि हामी स्वास्थ्य र शिक्षा क्षेत्रमा राज्यको लगानी बढाउने छौं, पच्चीस लाख सँख्यामा कम खर्चिला घरहरू निर्माण हुनेछन्, र प्रत्येक घरमा पिउने पानीको पर्याप्त सुविधा र सुधारिएको ड्रेनेज प्रणाली हुनेछ ।

मण्डल आयोगको सिफारिशमा परेका तर ओबिसिमा समावेश नभएका महिस्या, तिली, तामुल र सहस जस्ता सबै समुदायलाई ओबीसीमा समावेश गर्न विशेष कार्यदल गठन गरिनेछ । यसका साथै माल्दा जिल्लामा बस्ने अनुसूचित जनजाती समुदायको मागलाई शीघ्र सम्बोधन गरिनेछ । म महतो समुदायलाई अनुसूचित जनजातीको दर्जा प्रदान गर्ने हाम्रो सिफारिश कार्यान्वयन गराउन आक्रमक रुपमा केन्द्र सरकार सँग प्रस्तुत हुनेछु । यस क्षेत्रको दिगो शान्ति र विकासको लागि प्रयास गर्न र स्थायी राजनीतिक समाधानमा पुग्न म चुनिएका प्रतिनिधिहरू लगायत पहाडका प्रमुख सरोकारवालाहरू र स्थानीयहरूसँग मिलेर काम गर्ने छु ।

यी १० खम्बाहरूको आधारशिला हाम्रो पहिलो दुई सर्तमा राखिएको थियो, जसले आगामी बर्षहरूमा बंगाललाई अझ उच्च स्थानमा पुर्याउने गति प्रदान गर्यो । हामी यसका लागि प्रतिबद्ध छौं । हामी वचन दिन्छौं र हामी विश्वास तोड्ने छैनौ ।

म, ममता बनर्जी, मेरो जोडी-फूला बटन थिचेर तपाईको बहुमूल्य मतदान गर्न मेरो मां मती मानुशलाई आग्रह गर्दछु । तृणमूलका लागि मतदान गर्नुहोस् । "बंगालकी आफ्नै छोरी" लाई भोट दिनुहोस् । हामीले "बाह्य व्यक्ति" लाई प्रतिरोध गर्नै पर्दछ । हाम्रो राज्य बंगालमा शान्ति र सद्भाव कायम गर्दै परम्परागत सँस्कृतिको रक्षा गर्न आवश्यक पर्ने सबै ढुँगाहरु पल्टाउने छौं । आगामी पाँच बर्षमा, म असम्भवलाई सम्भवमा रूपान्तरण गर्नेछु । तपाईंको सबै आशीर्वाद, समर्थन र प्रेम लिएर आऊनुहोस, एकै साथ हामी तेस्रो पटक तृणमूल कांग्रेसको सरकार गठन गरौं ।

जय हिंद । जय बंगला । जय माँ-मति-मानुश ।

ममता बनर्जी

আদর্শবাদী
সৎ
গণতান্ত্রিক
আপনজন
অগ্নিকন্যা
আপোষহীন
নীতিপরায়ণ
ন্যায়পরায়ণ
মমতাময়ী
জননেত্রী
দৃঢ়
সুদক্ষ

विषय-सूचि

अर्थतन्त्र 1

सामाजिक न्याय र सुरक्षा 7

युवा 13

खाद्यान्न 17

खेतीपाती र कृषि 21

उद्योग 27

स्वास्थ्य 31

शिक्षा 35

आवास 41

विद्युतए सडक र पिउने पानी 45

डिदिर १० ओङ्गिकार

अर्थतन्त्र

ओजोस्रो सुजोग्, सोमृद्ध हो बाङ्ग्ला

- रु १२.५ लाख करोड सहित पाँचौ ठूलो अर्थतन्त्र र बाषिक प्रतिव्यक्ति आय रु २.५ लाख भन्दा बढी
- सन् २०११ मा २० प्रतिशत जनतामा गरिबको रेखामुनी रहेकोमा अहिलेसम्म ३५ लाख मानिसलाई गरिबीको रेखामाथी ल्याई गरिबीको सूचक ५ प्रतिशत मा झारिएको ।
- बेरोजगार दर आधा घटाउन वार्षिक ५ लाख नयाँ रोजगारी सृजना गरिने ।

प्रोती परिवारके, न्युनोतोमो मासिक आय)

- बङ्गालका १.६ करोड महिला घरमूलीहरूको मासिक आधारभूत आय सुनिश्चित गर्न एक नयाँ योजना ल्याईनेछ । जसअनुसार सामान्य वर्गको परिवारलाई मासिक रु ५०० (वार्षिक रु ६०००) र अनुसूचित जनजातिका लागि मासिक रु १,००० (वार्षिक रु १२,०००) उपलब्ध हुनेछ।

सामाजिक न्याय र सुरक्षा

युवा

आर्थिक सुजोग्, शोबोल जुबो

- बंगाली युवालाई स्वावलम्वी बनाउन नयाँ योजना मार्फत सबै योग्य बिद्यार्थीहरुलाई १० लाखको बिद्यार्थी क्रेडिट कार्ड बार्षिक ४ प्रतिशत व्याजदरमा उपलब्ध गराउने ।

बाङ्ग्लरी शोबर, निश्चित आहार

- खाद्यसाथी कार्यक्रम अन्तरगत नयाँ सुविधा अन्तर्गत रासन पसलमा जान आवश्यक नपर्ने गरी १.५ करोड घरमा मासिक रुपमा निशुल्क खाद्यान्न घरमै पुर्‍याइदिने ।

खाद्यान्न

खेतीपाती र कृषि

बोर्धितो उत्पदोन्, सुखी कृशोक

- कृषकबन्धु योजना अन्तर्गत ६८ लाख साना र सिमान्तकृत कृषकलाई प्रत्येक बर्ष रु १०,००० प्रती एकड उपब्लध गराइने ।
- कुल खेतीयोग्य जमिनको हिसाबमा पहिलो नंबरमा पर्ने उदेश्यका साथ ३ लाख हेक्टर खेतीयोग्य जमिन थप गर्ने र ४.५ लाख हेक्टर जमिनमा दुइ बाली प्रणाली हुने गरी रुपान्तरण गर्ने ।
- अधिक खाद्य उत्पादन हुने ५ उत्कृष्ट राज्यको सूचिमा पर्ने र नगदेबाली जस्तै चिया, जुट, आलु र सुर्ती उत्पादनमा उत्कृष्ट ४ को सूचिमा पर्ने ।

सिल्पोन्नोतो बाङ्ग्ला

- प्रत्येक बर्ष १० लाख साना तथा मझ्यौला उद्योग थपेर चालु अवस्थामा रहेको सँख्या १.५ करोड पुर्याउने ।
- आगामी ५ बर्ष सम्म हाल मौजुदा रहेको १०,००० सँख्यामा नयाँ २,००० सँख्या थपिने।
- आगामी ५ बर्ष सम्ममा रु ५ लाख करोड बराबरको नयाँ लगानी गरिने ।

उन्नोतोतोरो स्वास्थ्य ब्यबोस्था, सुस्थो बाङ्ग्ला

- साविकको स्वास्थय खर्चको हिस्सा राज्यको कुल ग्राहस्थ्य उत्पादनको ०.८३ प्रतिशत रहेकोमा त्यसलाई दोब्बर गरी १.५ प्रतिशत पुर्याउने ।
- सबै २३ जिल्ला सदरमुकाममा मेडिकल कलेज तथा सुपर स्पेसालीटी हस्पिटल बनाउने ।
- डाक्टर, नर्स र स्वस्थ सहयोगीको सख्या दोब्बर बनाउने ।

एगिए रख्ते, शिक्खितो बाङ्ग्ला

- राज्यको जिडिपि बाट शिक्षा क्षेत्रमा २.७ प्रतिशत बाट बढाएर ४ प्रतिशत खर्च गर्ने।
- प्रत्येक ब्लकमा कम्तीमा पनि एउटा नमूना आवसिय स्कूल स्थापना गर्ने।
- शिक्षक तालिमको सिट सख्या दोब्बर बनाइने ।

सोबै पाई, म्याथअ गोन्जर थाइ

- वंगालबारी योजना अन्तरगत शहरी वासस्थानमा ५ लाख थप न्युनलागतका घर बनाई सुकुम्वासी जनसंख्या ७ प्रतिशत बाट ३.६५ प्रतिशत मा झार्ने ।
- वंगाल आवस योजना अन्तर्गत ग्रामीण भेगमा थप २५ लाख निम्न खर्चिय घर बनाई कच्चा घर सख्या १ प्रतिशत भन्दा तल झार्ने ।

प्रोती घोरे विद्यूत, सोडोक, जल

- थप ४७ लाख घरधुरीलाई पाईप जडित पिउनेपानी व्यवस्था गरी हालको २६ प्रतिशत कभरेजलाई १०० प्रतिशत पुर्याउने ।
- सम्पूर्ण घरधुरीलाई सहुलियत दरमा २४ घण्टा र सातै दिन बिजुली उपलब्ध गराउने ।
- ग्रामीण भेगमा हरेक घरधुरीमा सबै मौसममा सन्चालन हुने सडक, व्यवस्थित नाली र पाईप जडित पिउने पानी उपलब्ध गराउने।

१

अर्थतन्त्र

ओजोस्रो सुजोग, सम्वृधो वंगला

मुख्य लक्ष्य

- १२.५ लाख करोड सहित पाँचौ ठूलो अर्थतन्त्र र बार्षिक प्रतिव्यक्ति आय २.५ लाख भन्दा बढी हुने ।
- सन् २०११ मा २० प्रतिशत जनता गरिबको रेखामुनी रहेकोमा अहिलेसम्म ३५ लाख मानिसलाई गरिबीको रेखामाथी ल्याई गरिबीको सूचकलाई ५ प्रतिशत मा झारिएको ।
- बेरोजगार दर आधा घटाउन वार्षिक ५ लाख नयाँ रोजगारी सृजना गरिने ।

मुख्य वाचा र तर्कको रुपरेखा

- राज्यको कुल ग्राह्यस्थ उत्पादन वृद्धि : अघिल्लो१० बर्षमा वंगालको राज्यको कुल ग्राह्यस्थ उत्पादन ५३ प्रतिशतले वृद्धि हुँदा ४.५ लाख करोड बाट वृद्धि भई ६.९ लाख करोड पुगेको

- प्रतिव्यक्ति आय: सन् २०१० मा रु ५१,५४३ भएको प्रतिव्यक्ति औषत आय सन् २०१९ सम्म आइपुग्दा दोब्बर भन्दा बढी भई रु १,०९,४९१ भइ पुगेको

- वित्तिय घाटा: कुल ग्राह्यस्थ उत्पादनको आधारमा राज्यको वित्तिय घाटा प्रतिशत २०१०–२०११ मा ४.२१ प्रतिशत रहेकोमा २०१९–२० सम्म यो घटेर २.९४ प्रतिशत कायाम रहेको छ ।

- राज्यले आफै उठाउने आयकरमा पछिल्लो ९ बर्षमा ३ गुणा भन्दा बढी वृद्धि भई रु २१,१२८ करोड बाट रु ६०,६६९ करोड पुगेको छ ।

- पुँजीगत खर्चमा भारी वद्धि भएको छ । सन् २०१०–११ मा २६३३.८ करोड पुँजीगत खर्च थियो भने सन् २०१९–२० सम्ममा आइपुग्दा सात गुणा भन्दा बढी वृद्धि भई १७२३६.८३ करोड पुगेको छ।

- क्षेत्रगत वृद्धि : पछिल्लो १० बर्षमा कृषिजन्य सेवामा ३० प्रतिशत, उद्योगमा ६० प्रतिशत र सेवा क्षेत्रमा ६२ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । पश्चिम बंगाल राज्यको अनुमानित बजेट खर्च ३.५ गुणा भन्दा बढी वद्धि भई सन् २०२१–२२ सम्ममा आइपुग्दा २.९९ लाख करोड पुगेको छ जबकी सन् २०१०–११ मा यो खर्च ८४,८०४ करोड मात्र थियो ।

- सन २०१९–२० मा पश्चिम बंगाल विदेशी पर्यटक आगमनको हिसाबले पाँचौं स्थानमा रहेको थियो । यो स्थान केरला र गोवा जस्ता राज्यहरु भन्दा पनि माथी हो ।

- सन २०११ पछि अन्तर्राष्ट्रिय आवागमनमा ९५ प्रतिसत र अन्तर्राज्यिय आवागमनमा १३२ प्रतिसतले वृद्धि भएको छ ।

- दुवारे सरकार: घरदैलोमा जनता केन्द्रित सुशासन अन्तर्गत राज्यभरी ३२८३० शिविरहरु संचालनमा ल्याइएको छ । सरकारी परियोजना सँग जोडिएका २.७५ करोड जनताका गुनासाहरुलाई सुनुवाई गरी समाधान गरियो ।

- परे समाधान: यो कार्यक्रम अन्तर्गत बढोत्तरी भएका नागरिकका इच्छा र आकंक्षालाई पुरा गर्नका लागि विभिन्न कारणले रोकिएका, नवीकरण गर्नु पर्ने र सुदृढिकरण गर्नु पर्ने परियोजनालाई सबल बनाईयो । जनताको उल्लेखनीय सहभागिता र जवावदेहिताबाट हामीले समुदायमा आधारित १०,००० भन्दा बढी समस्याहरुको हल गरेका छौ ।

आगामी ५ बर्षका लागि प्रतिबद्धता

1. १२.५ लाख करोड सहित पाँचौ ठूलो अर्थतन्त्र र बार्षिक प्रतिव्यक्ति आय २.५ लाख भन्दा बढी हुने ।

   पश्चिम बंगाल देशको छैठो ठूलो अर्थव्यवस्था हो जसको कुल ग्राह्यस्थ उत्पादन स्थिर मुल्यमा रु ७.९३ लाख करोड (२०१९-२०२०) थियो । पछिल्ला दस बर्षमा, यस राज्यको कुल ग्राह्यस्थ उत्पादन ५३ % ले बृद्धि भएको छ । राज्यको प्रतिव्यक्ति आय हाल २०१९ मा रु १,०९,४९१ छ । सन २०१५-२०२० सम्म राज्यको वार्षिक कुल ग्राह्यस्थ उत्पादन वृद्धि दर ६.६७ % रहेको छ । पश्चिम बंगालको अबको बृद्धिदर ९ % रहने छ र यसले राज्यलाई पाँचौ शीर्ष स्थानमा स्थापित गराउनेछ । यसबाट हुने थप लाभले प्रति व्यक्ति आय दोब्बर भई यसको मान रु २.५ लाख भन्दा बढी हुने छ ।

2. सन् २०११ मा २० प्रतिशत जनता गरिबको रेखामुनी रहेकोमा अहिलेसम्म ३५ लाख मानिसलाई गरिबीको रेखामाथी ल्याई गरिबीको सूचकलाई ५ प्रतिशत मा झारिएको ।

   सन् २०१२ सम्ममा १.८५ करोड जनता गरिबीको रेखामुनी थिए । सन् २००५ र २०१२ को समयमा प्रति बर्ष गरीबी, जनसख्या वृद्धिको ७ प्रतिशतमा समायोजन गरिएको थियो । समावेशी विकास र व्यापक सामाजिक सतर्कता सहित आगामी पाँच बर्ष सम्ममा ३५ लाख अति विपन्न जनतालाई गरिबीको रेखामुनि बाट माथि ल्याउने छ । जुन अहिलेको भन्दा ३३ प्रतिसत उच्चदर हुन आउने छ ।

3. बेरोजगार दर आधा घटाउन वार्षिक ५ लाख नयाँ रोजगारी सृजना गरिने ।

   पश्चिम वंगालमा हाल करिब २१ लाख जनसँख्या वेरोजगार छन् । उद्योग र सेवा क्षेत्र बिस्तार गर्दै पश्चिम वंगाल राज्यले वेरोजगारीको सँख्या आधा घटाउन प्रति बर्ष थप ५ लाख रोजगार सृजना गर्नेछ ।

4. पर्यटन क्षेत्र मा ती शीर्ष राज्यमा गणना हुने

   राज्यले पर्यटन उद्योगमा निरन्तर राम्रो प्रदर्शन गरिरहेको छ । सन २०२० मा यसको स्थान पाँचौंमा रहेको छ। यस क्षेत्रमा निरन्तर लगानी भएपछि पश्चिम बंगाल राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटन आगमनका लागि देशका शीर्ष तीन राज्यहरू मध्ये एक हुनेछ।

5. दुवारे सरकार र परे समाधान प्रति बर्ष दुइ चोटी संचालनमा ल्याइने

   दुवारे सरकार र परे समाधानको अभूतपूर्व सफलताका कारण यी पहलहरू प्रत्येक वर्ष दुई पटक अगस्ट-सेप्टेम्बर र डिसेम्बर-जनवरीको बीचमा सञ्चालन गरिनेछ । हामी सुनिश्चित गर्नेछौं कि सबै सरकारी योजनाहरू र परियोजनाहरूका लाभहरू र सेवाहरू लाभार्थीहरूको ढोकासम्म पुग्छन् ।

6. प्रभाबकारी कार्यसम्पादनका लागि उच्च कार्यक्षमताको नतिजा निकाल्ने ईकाईको गठन

   पश्चिम वंगाल उच्च कार्यक्षमताको नतिजा निकाल्ने इकाइको गठनले प्रभावकारी कार्यसम्पादन र सरकारका उच्च प्राथमिकताका नितिनियमहरुलाई तल्लो तहसम्म पुर्‍याउने, नियमित

कार्यसम्पादन मुल्याङ्कन सहित सुधारिएको सेवा वितरणको प्रत्याभुति गराउने उदेश्य लिएको छ। यो इकाइले मुख्यमन्त्री कार्यालय र विशेष अधिकार दिइएको मुख्य सल्लाहाकारको अध्यक्षको निकटमा रहेर काम गर्नेछ । यो इकाइले मुख्यमन्त्री को कार्यालय र जनताको कार्य सहभागिता गराउनुका साथै सरकारी निती नियम तथा कार्यक्रम प्रति जनताको आंकाक्षा सुझाव समस्याहरुमा छलफल एंवम् समाधान गर्ने मञ्च प्रदान गर्नेछ । यसले गर्दा राज्य स्तरमा रहेका निति निर्माताहरुलाई नियमित रुपमा सुचना प्रदान गर्नेछ ।

7. कानुन परिषदको पुन: सञ्चालन

हामीले राज्यको कानुनको दोस्रो कक्ष अर्थात कानुन परिषद् पुन: संचालन गर्नेछौ । यसमा विज्ञहरु ल्याइनेछन् जसले राज्यको क्रियाकलापहरुलाई सही ढंगले अगाडी बढाउन महत्वपूर्ण भुमिका खेल्नेछन् । राज्यससभाबाट संकल्प प्रस्ताव पास गरी भारत संविधानको दफा १६९(१) अनुसार कानुन परिषद्को स्थापना गरिनेछ । यस पश्चात संसदबाट निति नियम पास गर्न संवैधानिक आदेश र बाध्यता हुनेछ ।

सामाजिक न्याय र सुरक्षा

प्रोती बशय्, मशिक आय

मुख्य लक्ष्य

- बङ्गालका १.६ करोड महिला घरमूलीहरूको मासिक आधारभूत आय सुनिश्चित गर्न एक नयाँ योजना ल्याईनेछ । जसअनुसार सामान्य वर्गको परिवारलाई मासिक रु ५०० (वार्षिक रु ६०००) र अनुसूचित जनजातिका लागि मासिक रु १,००० (वार्षिक रु १२,०००) उपलब्ध हुनेछ ।

मुख्य वाचा र तर्कको रुपरेखा

जंगलमहल क्षेत्रहरू

- पश्चिम बंगाल केन्दु पात संकलनकर्ताहरूको सामाजिक सुरक्षा योजना: पश्चिम मेदिनीपुर, बकुरा, पुरुलिया र झारग्राममका करिव पैतिस हजार अनुसूचित जनजाती सर्वसाधारणले यस योजना अन्तर्गत दुर्घटना, चिकित्सा र अन्त्येष्टि जन्य कार्यहरुका लागि वित्तिय सहायता पाएका छन् ।

- सन् २०२० मा झारग्राम जिल्लामा मुख्यालय रहने गरि जंगलमहल बटालियनको स्थापना गरिएको थियो ।

- जंगलमहल एक्शन प्याकेजस् चौतीस जाप जिल्ला ३४ वटा ब्लकमा लागू गरिएको छ ।

पहाडी क्षेत्र र चिया बगान

- सन् २०२१-२२ का लागि यी क्षेत्रहरूको विकासका लागि ११,५२३ करोड रूपैयाँ विनियोजन गरिएको छ ।

- दार्जीलिङ जिल्लामा मुख्यालय रहने गरि सन २०२० मा गोर्खा बटालियनको गठन भएको हो ।

- प्रति परिवार ३५ किलोग्राम नि: शुल्क खाद्यान्न चिया बगानका कामदारहरूलाई प्रदान गरिएको छ।

श्रमिक, मजदूर, करार श्रमिक र स्वयं-सहायता समूह

- 'सय दिन कार्य' परियोजनाको शीर्ष स्थानमा रहेको राज्य हो । १० बर्षमा ६०,००० करोडको लागतमा लगभग २६० करोड कार्य दिनहरू सिर्जना गरिएको छ ।

- जागो योजनाबाट ९.५ लाख भन्दा बढी स्व-सहायता समूह लाभान्वित भएका छन् जस अन्तर्गत एक पटक ५००० रुपैयाँ सहयोग प्रदान गरिएको थियो ।

- समर्थन योजनाले नोटबन्दी पछि देशका विभिन्न भागबाट राज्य फर्कन बाध्य भएका मजदुरहरुलाई एक पटक ५०,००० रुपैयाँको अनुदान प्रदान गरेको थियो ।

अनुसूचित जाति र अनुसूचित जनजाति, र पिछडिएको वर्ग कल्याण

- नारायणी बटालियन कोचबिहार जिल्लामा मुख्यालय रहने गरी गठन गरिएको थियो ।

- जय जोहर र तापसीली बन्धुले ६० बर्ष भन्दा माथि उमेरका गरीब अनुसूचित जनजातिहरुलाई प्रत्येक महिना एक हजार रुपैयाँ पेंशन प्रदान गर्छ ।

- चालू आर्थिक वर्षमा १९,२४,५२३ जाती प्रमाणपत्र जारी गरिएको छ ।
- तामाङ, शेर्पा, भूटिया, लिम्बु, आदिबासी र मायल लियांग लेप्चा समुदायका लागि ६ वटा सांस्कृतिक

र विकास बोर्ड स्थापना गरिएको छ।

» विशिष्ट समुदायको केन्द्रित विकासको लागि, बाउरी, नमसूद्र, मातुआ, राजवंशी, कुर्मी, कामी र बागडी समुदायहरूको लागि विकास बोर्ड स्थापना गरिएको छ।

» वन अधिकार ऐन, २००६ अन्तर्गत पट्टिको वितरणस् डिसेम्बर २०२० सम्म ४८९६४ आदिवासी र १९० अन्य परम्परागत वनवासीलाई उनीहरूको वन जग्गाको व्यक्तिगत पदवी दिइएको छ ।

सुन्दरबन र तटीय क्षेत्र

» सुन्दरबनमा पाँच करोड म्यान्ग्रोभ प्रचारहरू पच्चीस सय हेक्टर अधिकमा रोपिएका छन् ।

» सरकारले एम्फनको समयमा बिग्रिएको पुनर्स्थापना र मर्मतसम्भारका लागि २६३ योजनाहरू पनि अनुमोदन गरेको छ ।

» हाल राज्यमा ४४६ बाढी आश्रयस्थल र २६८ राहत गोदामहरू छन् । यसका साथै पूर्व मेदिनीपुर, उत्तर २४ परगना र दक्षिण २४ परगना तटवर्ती जिल्लाहरुमा २२१ बहुउद्देश्यीय चक्रवात आश्रयस्थल निर्माण सम्पन्न भएको छ ।

शरणार्थी पुनर्वास

» राज्यमा २२४ शरणार्थी उपनिवेशहरू नियमित गरिएको छ। यी कालोनीहरूका बासिन्दाहरूलाई एक "फ्रीहोल्ड" शीर्षक डीड प्रदान गरिएको छ जसले लगभग ४५,००० परिवारलाई फाइदा पुर्‍याएको छ।

» गृह पट्टा, कृषि पट्टा र बनज पट्टा साढे तीन लाख परिवारलाई दिइएको छ ।

संस्कृति

» राज्य सरकारले "जय बंगला" योजना अन्तर्गत आदिवासी लगायत ईसाई, जैन, बौद्ध र पारसी समुदायका कम आय वर्ग समूहका पुरोहित र पुजारीहरूलाई १,००० रुपैयाँको आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराउन मासिक योजना ल्याएको छ।

» सन २०२०-२१ मा पश्चिम्बाङ्गा दलित साहित्य अकादमी गठन गरिएको छ र पश्चिम्बाङ्गा हिन्दी अकादमीको पुनर्गठन समेत गरिएको छ ।

» आधिकारिक भाषाहरू नेपाली, उर्दू, हिन्दी, उडिया, संथाली, गुरमुखी, पंजाबी, कमतापुरी, राजवंशी, कुर्माली, कुरुख र तेलुगुलाई राज्यको आधिकारिक भाषाहरूका रूपमा थप गरिएको छ।

» हरिचन्द गुरुचन्द स्टेडियममा निर्माण कार्य सम्पन्न गरी उद्घाटन गरियो ।

» प्रमुख आइकनहरूको लागि राज्य बिदास् नेताजी सुभाषचन्द्र बोस, बिरसा मुंडा, ठाकुर पंचनन बर्मा लगायतको जयंतीका लागि राज्य बिदा घोषणा गरिएको छ ।

अर्को पाँच बर्षको लागि प्रमुख प्रतिज्ञाहरू

1. बंगालका १.६ करोड घरपरिवारका महिला प्रमुखहरूको मासिक आधारभूत आय समर्थन सुनिश्चित गर्नका लागि एक नयाँ योजना - जनेरल वर्गको परिवारलाई मासिक रु ५०० (वार्षिक रु ६,००० रुपैयाँ) र अनुसूचित जाति र अनुसूचित जनजाति (एससी / एसटी) परिवारलाई रु १,००० रूपैयाँ (वार्षिक रु १२,०००)

   राज्यको मासिक औसत एक परिवारको उपभोग व्यय रु ५,२४९ छ । जनेरल वर्गको वर्गका घरपरिवारलाई मासिक रु ५०० (वार्षिक रु ६,००० रुपैयाँ) र एससी / एसटी वर्गका परिवारहरुलाई मासिक रु १,००० रूपैयाँ (वार्षिक रु १२,०००) प्रदान गर्ने भनेको मासिक खर्चको क्रमशः १०% र २०% हो । यो रकम पश्चिम बंगालमा परिवारका प्रमुख १.६ करोड महिला प्रमुखहरूको बैंक खातामा जम्मा हुने छ । यसमा अनुसूचित जाति / जनजाति समुदायका सबै घरहरू समावेश हुन्छन्। सामान्य वर्गका/जनेरल वर्गको लागि यो आम्दानी समर्थन कम्तिमा एक कर तिर्ने सदस्य (४२.३ लाख मानिस) र २ हेक्टर जग्गाका स्वामित्वमा रहेका (२.८ लाख मानिस) बाहेक सबै परिवारलाई दिइनेछ। यस योजनाको बजेट खर्च प्रतिवर्ष १२,९०० करोड रूपैयाँ हुनेछ।

2. समुदायहरु वा भौगोलिक क्षेत्रहरूको तीव्र विकासको लागि अग्रगामी कार्यक्रम

   ओ.बी.सी. को मान्यतालाई मान्यता दिई हाल महिस्यास, तिली, तामुल, सहस जस्ता ओबीसी मान्यता नदिएका तर मण्डल आयोगमा ओबीसी समुदायको सिफारिश सूचीमा समावेश भएका सबै समुदायलाई ओबीसी स्थिति परीक्षण गर्न र प्रस्ताव गर्न एउटा विशेष कार्यदल गठन गरिनेछ ।

   हामी महतो समुदायलाई एसटीको दर्जा दिन हाम्रो सिफारिसमा आक्रामक रूपमा भारत सरकारसँग अनुगमन गर्नेछौं ।

   माल्दा क्षेत्रका केही भागमा बसोबास गर्ने एस.टी. को मान्यताका लागि किसान जातियोंको लामो समयदेखि राखिएको मांगको सीघ्र सम्बोधन गरिने छ ।

   तराई-डुवर्स क्षेत्रका जनताको समग्र विकास र उत्थानका लागि विशेष विकास बोर्ड गठन हुनेछ जसमा त्यस क्षेत्रका सबै समुदायबाट समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुनेछ ।

3. दस लाख नयाँ बचत समूहहरूलाई सस्तो ऋण

   समाजका न्युन आय भएका महिलालाई सँगठित गरी "मात्री बन्दना" नामक नयाँ योजना अन्तर्गत १० लाख नयाँ एसएचजीहरुको गठन गरिने छ । यी सहायता समूहहरुलाई आगामी ५ बर्षमा बैंकबाट २५००० करोड बराबरको सहज ऋण उपलब्ध गराईने छ । यस बाहेक, महामारीले प्रतिकूल असर पर्ने स्वयं सहायता समूह, कारीगर, लोक कलाकारहरूको आर्थिक अवसरहरू सिर्जना गर्न प्रत्येक जिल्लामा बंगाला मोडर गोर्बो नामको तीन दिने कार्यक्रम आयोजना गरिनेछ ।

4. शिक्षा पहुँचमा सुधारको लागि नयाँ स्कूलहरू खोल्ने

   अनुसूचित जाती, जनजाती तथा गरिब समूदायका बालबालिकाको फाइदाका लागि १०० वटा नयाँ अंग्रेजी माध्यमामा अध्यापन गराईने विद्यालयहरू खोलिनेछ । ५०० वटा नयाँ स्कूलहरू शुरु गरिनेछ

जहाँ ‘अलचिकी’ भाषामा शिक्षा प्रवद्र्धनका लागि १,५०० प्यारा शिक्षकलाई शिक्षणका लागि आवद्ध गराईने छ । सदरी भाषामा १०० वटा नयाँ विद्यालयहरू खोलिनेछ र त्यसका लागि ३०० पारा शिक्षकहरूलाई काममा लगाइनेछ । यसका अतिरिक्त नेपाली, हिन्दी, उर्दू, कामतापुरी र कुर्माली भाषाहरूको १०० वटा नयाँ विद्यालयहरू खोलिनेछ र त्यसमा ३०० पारा शिक्षक पनि कार्यरत हुनेछन् । करिब २०० राजबशी भाषा विद्यालयहरुलाई सरकारी मान्यता दिई वित्तीय सहायता प्रदान गरिनेछ ।

5. चिया बगैंचा क्षेत्र र कामदारहरूको लागि विशेष योजना

हामी चा सुन्दरी परियोजना आगामी दुई बर्षमा सम्पन्न गर्नेछौं र ३ लाख भन्दा बढी स्थायी चिया बागान कामदारहरूलाई पक्की आवास प्रदान गर्नेछौं । अलिपुरद्वार, जलपाईगुडी र दार्जिलिंगको मैदानमा बसोबास गर्ने आदिवासी समुदायले भोग्ने समस्यालाई कम गर्न हामी तनावग्रस्त चिया बगैंचा क्षेत्रमा पनि चाँडै कदम चाल्नेछौं । २३ चिया बगैचाहरु नवीकरण परियोजना अन्तर्गत आउनेछन् ।

6. एक ‘मोडेल नन्दिग्राम’ निर्माण गर्दै

नन्दिग्रामलाई मोडेल सहरको रूपमा विकास गरिनेछ र पूर्वाधार सुविधाहरू जस्तै राम्रा सडकहरू, २४ घण्टै सस्तो बिजुली र सबैका लागि पाईप जडित पिउनेपानी आपूर्ति हुनेछ । युवाहरूको लागि उच्च शिक्षामा अधिक पहुँच प्रदान गर्न नयाँ विश्वविद्यालय निर्माण गरिनेछ ।

7. नेताजी सुभाषचन्द्र बोसको स्मारक

नेताजी सुभाषचन्द्र बोसको १२५ औं जन्मजयंती मनाउन आजाद हिन्द स्मारक कोलकाताको नयाँ शहरमा निर्माण गरिने छ । जय हिन्द भवन प्रत्येक जिल्लामा निर्माण गरिने छ; कोलकाता पुलिसमा नेताजी बटालियन नामको एउटा बटालियन सिर्जना गरिनेछ; र अन्तमा, ‘नेताजी राज्य योजना आयोग’ पनि गठन हुनेछ ।

8. घटाल गुरुयोजना अन्तर्गत बाढी व्यवस्थापन योजना

घटाल गुरुयोजना अन्तर्गत बाढी व्यवस्थापन योजनाका लागि भारत सरकारबाट कुनै रकम उपलब्ध नभए पनि १९ किलोमिटर नदीको पुनर्निर्माणको काम सकिएको छ र ८४ किलोमिटर को काम सुरु गरिएको छ । प्रस्तावित योजना पूर्व मेदिनीपुर र पश्चिम मेदिनीपुरमा जम्मा १४७ किलोमिटर नदीको पुनरुत्थान समेत हो ।

३

युवा

आर्थिक सुजोग्, शोबोल जुबो

मुख्य लक्ष्यहरू

- युवालाई आत्मनिर्भर बनाउन, सबै योग्य विद्यार्थीहरूको लागि नयाँ योजना (४५ ब्याज दरमा रु १० लाखसम्म क्रेडिट सीमाको साथ विद्यार्थी क्रेडिट कार्ड

विगत १० बर्षमा उपलब्धिहरु

शिक्षा र कौशल विकास

» ३० नयाँ विश्वविद्यालयहरू, ५१ नयाँ कलेजहरू, ठड नयाँ औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थानहरू, ३६ नयाँ पोलिटेक्निकहरू सिर्जना गरियो

रोजगार उत्पादन र सहयोग

» करीव ९० लाख सना तथा मझ्यौला उध्योग ९२०१२ मा ३४ लाख० १।३५ करोड मानिसहरूलाई रोजगारी गर्दै, हामीले भारतमा एमएसएमईमा रैबलपक १ प्राप्त गर्यौं।

» युवाश्री अन्तर्गत बेरोजगार युवाहरूलाई प्रतिमहिना १५०० रुपैयाँ दिने सहयोगले उनीहरूको रोजगारीमा वृद्धि भएको छ र यसले बंगालका १,८१,४७७ युवाहरूलाई फाइदा पुर्‍याएको छ।

» बंगला स्वानिभार कर्मासंस्थान प्राक्कलपाले २,८४,००० भन्दा बढी मानिसहरूलाई स्व रोजगारका अवसर भएका मानिसहरूलाई व्यवसाय, इकाइ, व्यावहारिक सेवाहरू इत्यादि स्थापना गर्न स्व रोज्गार दिएर लाभान्वित भएका छन्।

» पुलिस र प्रशासनमा २०११ देखि रिक्त रहेको ४ लाख पद भरे

» स्वरोजगार ऋणस् स्वरोजगारका अवसरहरू प्रदान गर्ने दृष्टिकोणले व्यक्तिगत उद्यमी र स्वयं(सहायता समूहहरूलाई टर्म लोन र ९माइक्रो फाइनान्स० प्रदान गर्दैछ। अल्पसंख्यक युवाहरू र स्वयं सहायता समूहका सदस्यहरूलाई दीक्षित रोजगारी सिर्जना गर्न २०११(२० को अवधिमा ९.४३ लाख टर्म लोन र माइक्रो क्रेडिट प्रदान गरिएको छ।

» १२,४६० क्लबहरूलाई खेल गतिविधि प्रोत्साहनका लागि अनुदान दिइयो

» युवश्री अन्तर्गत बेरोजगार युवाहरूलाई प्रतिमाह रु १५०० को सहायताले उनीहरूको रोजगारीमा बृद्धि भएको छ

» २०१८-१९ देखि राज्यभर घाँस जरा स्तर कोचिंग क्याम्पको पूर्वाधार सुधार गर्न नयाँ योजना खेल प्रशिक्षण शिविरको सुदृढीकरणू को स्थापना भएको हो। कोचिंग क्याम्पहरू स्वीकृत भएका छन्, प्रत्येकलाई १ लाख रुपैयाँ प्रतिभा खोजी र घाँस जरा तहमा पूर्वाधार विकासका लागि प्रदान गरिएको छ।

मुख्य प्रतिज्ञाहरू र तर्कको रूपरेखा

1. बाङ्गलको युवालाई आत्मनिर्भर बनाउन, सबै योग्य विद्यार्थीहरूको लागि नयाँ योजना । युवालाई आत्मनिर्भर बनाउन, सबै योग्य विद्यार्थीहरूको लागि नयाँ योजना (सहुलियत ब्याज दरमा रु १० लाखसम्म क्रेडिट सीमाको साथ विद्यार्थी क्रेडिट कार्ड)

   विद्यार्थी क्रेडिट कार्डमार्फत उच्च शिक्षा लिने विद्यार्थीहरूको अनुदानित दरमा रु १० लाख सम्म क्रेडिट प्राप्त गर्न योग्य हुनेछ। एकल रकमको रूपमा लिने यिबलण भन्दा फरक, एक विद्यार्थी क्रेडिट कार्डले विद्यार्थीहरूलाई उनीहरूको सुविधा अनुसार मागको लागि पैसा प्रदान गर्नेछ आउँदो थभबचक बर्षमा १। ऋच करोड भन्दा बढी विद्यार्थीहरूलाई फाइदा

2. आईएएस र पोस्ट इंटर्नशिप अवसर प्रदान गरिनेछ।

   हरेक तीन बर्षमा १०,००० विद्यार्थीलाई ुयुवशक्ति नामको नयाँ योजना अन्तर्गत बिभिन्न सरकारी विभागहरूमा इंटर्नशिप र पोस्ट(इंटर्नशिप अवसर प्रदान गरिनेछ।

3. १.१ लाख पदहरू आगामी बर्षमा राज्यले विभिन्न सरकारी विभाग र प्रहरी प्रणालीमा भर्नेछ

   हरेक तीन बर्षमा १०,००० विद्यार्थीलाई ुयुवशक्ति नामको नयाँ योजना अन्तर्गत बिभिन्न सरकारी विभागहरूमा इंटर्नशिप र पोस्ट(इंटर्नशिप अवसर प्रदान गरिनेछ।

4. १०० विद्यार्थीहरूको लागि निःशुल्क कोचिंग क्ष्ब्क् र क्ष्एक् परीक्षाको लागि प्रदान गरिनेछ

   आईएएस र आईपीएस परीक्षाको लागि १०० विद्यार्थीहरूको लागि निःशुल्क कोचिंग प्रदान गरिनेछ।

   प्रशासनिक प्रशिक्षण संस्थानको विशेष प्रशिक्षण केन्द्रले सयौं विद्यार्थीलाई निस् शुल्क खाना, बास र मासिक ब्यवसाय सहित थप प्रावधान सहित परीक्षाको लागि निःशुल्क कोचिंग प्रदान गरिनेछ।

Pepe JeANS

खाद्यान्न

बाङ्गलरी शोबर, निश्चित आहार

मुख्य लक्ष्यहरू

- युवालाई आत्मनिर्भर बनाउन, सबै योग्य विद्यार्थीहरूको लागि नयाँ योजना
- ४५ ब्याज दरमा रु १० लाखसम्म क्रेडिट सीमाको साथ विद्यार्थी क्रेडिट कार्ड

विगत १० बर्षमा उपलब्धिहरु

खद्य साथी

» २०१६ मा ५०० भन्दा बढी वितरक रु.२०,००० भन्दा बढी उचित मूल्य पसलहरूको माध्यमबाट सीमान्तकृत र आर्थिक हिसाबले कमजोर वर्गलाई अत्यधिक अनुदान प्राप्त राम्रो गुणस्तरको खाद्यान्न प्रदान गर्न सुरू गरिएको थियो।

» महामारीको क्रममा अनियोजित तालाबन्दीका कारण जनताले सामना गरिरहेका कठिनाइहरूलाई न्यूनीकरण गर्न खाद्या साथी अन्तर्गत सबै लाभार्थीहरूलाई निःशुल्क खाद्यान्न प्रदान गरिएको थियो। यो पहल जुन, २०२१ सम्म विस्तार गरिएको थियो

» विशेष कूपन डिजिटल रासन कार्ड नभएका व्यक्तिहरुलाई प्रदान गरियो। हाल यस योजनाबाट १० करोड व्यक्तिले लाभ उठाएका छन्।

» यस बाहेक आप्रवासी र अवरुद्ध मजदुरलाई अस्थायी खाद्य कुपन प्रदान गरिएको थियो भने चामल ४५८९४ मेट्रिक टन चाााना र २६५५ मेट्रिकटन चना पनि वितरण गरिएको थियो।

» कुनै पनि व्यक्तिलाई नत्यागोस् भनेर सुनिश्चित गर्न यौनकर्मी र ट्रान्सजेंडरहरूलाई डिजिटल रासन कार्ड र ख्यादथिथी विशेष कूपन प्रदान गर्न एउटा विशेष अभियान सञ्चालन गरिएको थियो।

खरीद र भण्डारण सुविधाहरूको विस्तार

» राज्यमा खरीद र भण्डारणका लागि ३४९ सरकारी संचालित केन्द्रीकृत खरीद केन्द्र सहकारी संस्था, खाद्यान्न उत्पादक संगठन र १०९८ सहायता समूह छन्।

» मोबाइल अनुप्रयोग किसानहरू धान धान्नका लागि दर्ता गर्न र बिक्री गर्न सजिलो र सुविधाजनक प्लेटफर्मको रूपमा सुरू गरिएको छ।

» चामल राज्यका अधिकांश जनताका लागि मुख्य आहारको हिस्सा भएको हुँदा धान धान भण्डारन गर्ने सुविधा १० लाख मे टनमा उल्लेखनीय रूपमा वृद्धि गरिएको छ

मुख्य प्रतिज्ञाहरू र तर्कको रूपरेखा

» खड्डिया साथी अन्तर्गत नयाँ सुविधा । अब रासन पसलमा जानु पर्दैन। १.५करोड घरपरिवारमा मासिक रासनको निःशुल्क ढोका ढोका वितरण पश्चिम बंगालका जनताको औसत पोषण आवश्यकता पूरा गर्दै समर्पित कर्मचारी मार्फत खाद्यान्नको निःशुल्क वितरणले तल्लो तहमा राशनको पारदर्शी वितरण सुनिश्चित गर्ने छ। राज्यले आगामी बर्षमा राज्यभर करिब डेढ करोड घरपरिवारलाई उचित मूल्यको पसलबाट रासन पुर्‍याउने लक्ष्य राख्नेछ। ७५ करोड अनुदानित खाना रु.५ प्रति खाना २५०० 'मा' क्यान्टीनहरू ५० शहरहरूमा बितरण गरिने दुई हजार पाँच सय "मा" क्यान्टीनले सहरी गरिबहरुलाई पचहत्तर करोड पौष्टिक खाना प्रति खाना पाँच रुपैयाँ अनुदान दरमा उपलब्ध गराउने छ। "मा" क्यान्टीनहरू पचास शहरहरूमा स्थापना गरिनेछ।

मुख्य प्रतिज्ञाहरू र तर्कको रूपरेखा

1. **खड्डिया साथी अन्तर्गत नयाँ सुविधा । अब रासन पसलमा जानु पर्दैन। १.५करोड घरपरिवारमा मासिक रासनको निःशुल्क ढोका ढोका वितरण**

   पश्चिम बंगालका जनताको औसत पोषण आवश्यकता पूरा गर्दै समर्पित कर्मचारी मार्फत खाद्यान्नको निःशुल्क वितरणले तल्लो तहमा राशनको पारदर्शी वितरण सुनिश्चित गर्ने छ। राज्यले आगामी बर्षमा राज्यभर करिब डेढ करोड घरपरिवारलाई उचित मूल्यको पसलबाट रासन पुर्‍याउने लक्ष्य राख्नेछ।

2. **७५ करोड अनुदानित खाना रु.५ प्रति खाना २५०० 'मा' क्यान्टीनहरू ५० शहरहरूमा बितरण गरिने**

   दुई हजार पाँच सय "मा" क्यान्टीनले सहरी गरिबहरुलाई पचहत्तर करोड पौष्टिक खाना प्रति खाना पाँच रुपैयाँ अनुदान दरमा उपलब्ध गराउने छ। "मा" क्यान्टीनहरू पचास शहरहरूमा स्थापना गरिनेछ।

3. **सबै १० करोड नागरिकहरुलाई निस् शुल्क राशन प्रदान**

   COVID को दौरानमा आएको समस्याका कारण सरकारले जुन २०२१ सम्म सबै नागरिकलाई निःशुल्क रासन आरम्भ गयो। यो निशुल्क रासन जून २०२१ पछि पनि जारी रहनेछ, जसको लागि रु १५०० करोडको बजेट विनियोजन गरिएको छ।

५

खेतीपाती र कृषि

बोर्धितो उत्पदोन्, सुखी कृशोक

मुख्य लक्ष्यहरू

- कृषक बन्धु योजना अन्तर्गत साना र सीमान्त किसानहरुलाई तय रु.१०,००० प्रति एकर समर्थन

- नेट रोप्ने क्षेत्र र बालीनाली क्षेत्रको पहिलो नम्बर राज्य हुन ३ लाख हेक्टेयर जमिन उत्पादन गरेर र ४.५ लाख हेक्टेयर रूपान्तरण क्रमशः डबल बालीनाली प्रणालीमा गरिने

- हामी खाद्यान्न र चार नगदी बालीका लागि उत्पादकत्वमा शीर्ष पाँच राज्यहरुमा हुनेछौं (चिया, जुट, आलु र तंबाकू

विगत १० बर्षमा उपलब्धिहरु

» २०११ को तुलनामा कृषि र यससँग सम्बन्धित क्षेत्र गतिविधिहरूमा सरकारी खच ६.१ गुणाले बढेको छ, रु. ३०२९.३९ करोड २०११ १२ मा बाट रु. १८,६०३ करोड २०१९ २० मा

» खाद्यान्न उत्पादन २०१० र ११ मा १४८ एलएमटीबाट बढेर २०१९ र २० मा १९८.६५ एलएमटी पुगेको छ, कुल धान उत्पादन २०१० र ११ मा १३३.९ एलएमटीबाट बढेर २०१९ र

» २०२० मा १६५.०३ एलएमटी पुगेको छ । मकैको उत्पादकत्व उल्लेखनीय रूपमा ४.६ टन प्रती हेक्टर २०१६ र १७ बाट बढेर २०१९ र २० मा ६.८ टन प्रती हेक्टर पुगेको छ। दालको उत्पादन २०१० र ११ मा १.७७ एलएमटीबाट बढेर ३.९३ एलएमटी पुगेको छ।

» २०२०-२१ को अवधिमा पश्चिम बंगालमा डिसेम्बर, २०२० सम्म १२९० एलएमटी माछा र २८७ करोड माछा बीज उत्पादन गरिएको छ ९डिसेम्बर, २०२००

» गत नौ बर्षमा अण्डाहरूको, मासुको उत्पादन र दुधको उत्पादन १४३.३१, ५६.५ र ३३.४५ प्रतिसत बढ्यो

» २०१९ मा शुरू भएको ‘सफल बंगला’ परियोजना अहिले ६३ मोबाइल भ्यान, ३ हब र राज्यभर ३३१ खुद्रा आउटलेटहरूको साथ संचालित छ। दुईदेखि साढे दुई लाख उपभोक्ताहरूको सेवा गर्न करिब ७५ - ८० मेट्रिक टन कृषि उपज रु १८ त् देखि २० लाख रुपैयाँ दैनिक सुफल बंगला आउटलेटमार्फत बिक्री गरिन्छ ।

» पश्चिम बंगाल, लगातार छैठौं वर्षको लागि २०१७ -१८ को अवधिमा मोटे अनाज उत्पादनमा उत्कृष्ट प्रदर्शनका लागि कृषि कर्मण पुरस्कारू प्रदान गरिएको छ।

» कृषक बन्धु अन्तर्गत रु २,६४७.८९ करोड ४६.७६ लाख किसानलाई फाइदा गरीरहेको छ। १६,५६३ मृतक कृषकहरूका परिवार सदस्यहरूलाई मृत्युका लाभहरू प्रदान गरिएको छ।

» स्थानीय किसानहरूको लागि उत्पादन बेच्न सजिलो बनाउन भण्डार सुविधासहित १८६ किसान मन्डिसहरू निर्माण गरिएको छ

» अमर फसल अमर गोलास् फसल पश्चात नोक्सानी रोक्न र कृषि स्तर मूल्य अभिवृद्धि गर्न एक फार्म परिवार स्तर धान प्रशोधन यार्ड लाई सूर्य सुक्खा बनाउन रु १७,९७५ मा अमर फसल अमर गोला मार्फत एक पटकको सहयोग प्रदान गरिन्छ। एक सुधारिएको कम लागत लागत धान र अन्न भण्डारण संरचना निर्माणको लागि उबचदयष्भिम धान र र वा रु ५००० को ब्यवस्था छ

» ७० लाख किसान क्रेडिट कार्ड जारी गरिएको छ, थप २० लाख कार्ड सहित बीनको प्रक्रियामा किसानहरूको बुढ्यौली निवृत्तिभरण योजना अन्तर्गत करीव १ लाख किसानलाई मासिक रु. १,०००

निवृत्तिभरण प्रदान भइरहेको छ

» खरीफ २०२० को अवधिमा पूर्ण रूपमा राज्य कोषबाट बाली लगाइएको बाली बीमा ‘बंगला शास्या बिमा’ योजना अन्तर्गत ६४ लाख किसानहरुलाई यो योजना अन्तर्गत २२.५५ एलएचए बीसपना गरीएको छ

» मातीर यो कार्यक्रम पश्चिमी जिल्लाहरुमा पर्ने पर्खा जमिनको उत्पादक उपयोग गर्नका लागि बीरभूम, बांकुरा, पुरुलिया, पच्छिम मेदिनीपुर, झारग्राममा शुरू गरिएको हो।

» वाटरशेड विकास कार्यक्रम अन्तर्गत रु ४०९.३६ करोड कोष जारी गरिएको ३१,२८५ हेक्टर थप क्षेत्र सिंचाई अन्तर्गत ल्याईएको छ, २,२१,१२७ कृषकहरूलाई लाभ प्रदान गर्दै

» १४,४७२ हेक्टर कृषि जमिन ३०,८४५ किसानलाई लाभान्वित गर्दै छरपौंला र ड्रिप इरिगेसन स्थापना गरेर माइक्रो सिंचाई अन्तर्गत पर्नेछ।

» जग्गाको लिज, उत्परिवर्तन र रूपान्तरण जस्ता सेवाहरू सक्षम गर्न विद्युतीय वितरण प्रणालीहरू सञ्चालनमा २१.४५ लाख किसानहरूले धान खरीद प्रणालीका लागि दर्ता गरेका छन

» पश्चिम बंगाल राज्य कृषि बजार बोर्डले राज्यमा कृषि उत्पादनको छिटो र परेशानी मुक्त लेनदेनको लागि एक अनलाइन एकीकृत इलेक्ट्रोनिक एकल प्लेटफर्म परमिट ९भ(उभच.ष्त० प्रणाली ल्याएको छ।

मुख्य प्रतिज्ञाहरू र तर्कको रूपरेखा

1. कृषक बन्धु योजना अन्तर्गत साना र सीमान्त किसानहरुलाई तय १०,००० प्रति एकर समर्थन

   पश्चिम बंगालमा हाल ७१.२३ लाख किसान परिवार छन्, जसमध्य सानो र सीमान्त किसानहरू छन्। पश्चिम बंगालमा औसत जग्गा होल्डिंग आकार ०.७७ हेक्टर छ। राज्यका साना तथा सीमान्त ६८.३८ लाख किसानलाई वार्षिक रु. १०,००० आर्थिक सहयोग उपलब्ध गराइनेछ

2. नेट रोप्ने क्षेत्र र बालीनाली क्षेत्रको पहिलो नम्बर राज्य हुने ३ लाख हेक्टर जमिन उत्पादन गरेर ४.५ लाख हेक्टेयर रूपान्तरण क्रमशः डबल बालीनाली प्रणालीमा

   पश्चिम बंगालमा हाल ९३५ बोकेको क्षेत्र छ, र २ औं स्थानमा छ ९ठूला राज्यहरूमध्ये० पञ्जाब शीर्ष स्थानमा छ ९९७५०आगामी बर्षमा राज्यले थप ३ लाख हेक्टर खेतीयोग्य जमिनलाई खेतीअन्तर्गत ल्याई नेट रोप्ने क्षेत्रलाई ९८५ पुर्‍याउनेछ र यसलाई नेट बीउ क्षेत्रको पहिलो राज्य बनाउनेछ। थप रूपमा, पश्चिम बंगाल १८२५ २०११-१६ को औसत फसल तीव्रताको साथ तेस्रो स्थानमा छ, जसमा पंजाब र हरियाणा शीर्ष २ राज्यहरू छन्। थप ४.५ लाख हेक्टर जग्गालाई डबल(फसल प्रणालीमा रूपान्तरण गरेर, पश्चिम बंगाल क्रपिंग इन्टनेसिटीमा रैंक १ प्राप्त गर्नेछ।

3. खाद्यान्न र चार नगदी बालीका लागि उत्पादकत्वमा शीर्ष पाँच राज्यहरूमा हुन (चिया, जुट, आलु र तम्बाकू)

   पश्चिम बंगाल हाल चिया ९२,०७६ केजी र हेक्टर, जुट ९२,६१७ केजी र हेक्टर० र आलु ९२९,९०१ केजी र हेक्टर० को उत्पादकतामा पहिलो स्थानमा छ। राज्यले सूर्तिजन्य उत्पादन ९१,२६३ केजी र हेक्टर० र खाद्यान्न ९२,८५६ केजी र हेक्टर० मा छैठौं स्थान ओगटेको छ। आउँदो बर्षमा चिया, जूट र आलुमा पहिलो स्थान कायम गर्दै राज्यले खाद्यान्न र सुर्तिजन्यको उत्पादकत्वमा स्तर सुधार गर्नेछ।

4. प्रत्येक जिल्लामा मेगा र मिनी फूड पार्क स्थापना गर्दै

   कृषि प्रसंस्करण उद्योगहरुलाई ठूलो तवरमा प्रवद्र्धन गर्न प्रत्येक जिल्लामा कोल्ड चेन र गुणस्तर जाँच सुविधाको साथ बालीनालीमा आधारित मेगा र मिनी फूड पार्क स्थापना गरिनेछ।

5. फार्म मेकानिकीकरणको प्रचार गर्नुहोस्एक नयाँ योजना तरुणुन स्वप्नो

   कृषि मशीनीकरणले कृषि उत्पादन बढाउन बिभिन्न सहकारी संस्थामा फार्म मेसिनरी हब ९कस्टम हायरिंग सेन्टर० स्थापना गरिनेछ। यस उद्देश्यका लागि हालसम्म घठ घठ अययउभ सहकारी संस्थालाई। १० ऋच। ।० करोड सहयोग गरिएको छ

6. सम्बद्ध सेवाहरूको विकासलाई बढावा

   प्रति ब्लक प्रति दुईवटा युनिट लिईनेछ र स्वयम् सहायता समूहले पालेका औंलाहरु फिर्ता ल्याईनेछ र स्वयं सहायता समूहहरुलाई निश्चित वृद्धिशील आय प्रदान गर्न पहिलो वर्षमा विभाग द्वारा पालन गर्न अन्य स्वयं सहायता समूहहरुलाई वितरण गरिनेछ।

   स्याउ, हेजलनट, अखरोट, नीलोबेरी, रास्पबेरी, बदाम, नाशपाती, प्लम, किवी, पोम जस्तै गैर(परम्परागत फलहरूको परिचय मार्फत बागवानी गतिविधिहरूको विकास।

६

उद्योग

सिल्पोन्नोतो बाङ्ग्ला

मुख्य लक्ष्यहरू

- कार्यात्मक साना तथा मझौला युनिटहरूको कुल संख्या १.५ करोडमा वृद्धि गर्न प्रतिवर्ष १० लाख थप गर्ने।
- आगामी ५ बर्षमा १०,००० युनिटको विद्यमान आधारमा २,००० ठूला औद्योगिक एकाईहरू थपिने
- ५ बर्षमा रु ५ लाख करोड़ नयाँ लगानी

विगत १० बर्षमा उपलब्धिहरु

» राज्यका करिब ८९ लाख साना तथा मझौला उध्योगहरूले देशका कुल साना तथा मझौला उध्योगहरूको करिब १४५ योगदान गर्दछन्। पछिल्लो बर्षमा साना तथा मझौला उध्योगहरू ११५ ऋब्न्च् मा बढेका छन्।

» २३।४२५ सेयरको साथ पश्चिम बंगाल भारतमा कुल महिला स्वामित्व वाले स्वामित्व व्यवसायको क्षेत्रमा अग्रणी छ

» बंगालमा कारखानाहरूको संख्या २०१० मा ८,३२२ बाट बढेर २०२० मा ९,५३४ ९१५ ५० पुगेको छ, औसत कारखाना कामदार रु १ लाखबाट बढेर २ लाख ९७७५० पुगेको छ।

» बंगाल सिलिकन भ्याली परियोजनास् करीव ११,३१७ करोडको लगानी आकर्षित गर्ने २० भन्दा बढी संस्थालाई १०० एकडभन्दा बढी जमिन बाँडफाँड गरिएको छ।

» देवचा पचामी विश्वको दोस्रो सबैभन्दा ठूलो कोयला खण्ड हो, यसको अनुमानित २।१ अरब टन कोष रिजर्भ छ। वीरभूम जिल्लामा देवचा पचामी कोइला खण्डमा एक लाख भन्दा बढी रोजगारी सिर्जना हुनेछ।

» ताजपुरको सी पोर्टले १५,००० करोडको लगानी आकर्षित गर्नेछ र यस क्षेत्रमा २५,००० रोजगारी सिर्जना गर्नेछ।

» ग्रामीण शिल्प र सांस्कृतिक केन्द्र ९आरसीसीएच०स् राज्य सरकारले युनेस्कोको सहयोगमा बंगलादेशको परम्परागत र सम्पदाको संरक्षण र संरक्षणका लागि यस योजनाको साथ हस्तक्षेप गर्‍यो। यो पहिलेको ग्रामीण शिल्प हब प्रोजेक्टको एक्स्टेन्सन हो र यसले ५०,००० कलाकारहरूलाई ढाक्नेछ

» क्लस्टर विकास अन्तर्गत साझा सुविधास् क्लस्टर सरोकारवालाहरुलाई आवश्यक्तामा आधारित साझा सुविधा प्रदान गर्न एमएसएमई, ह्याण्डलूम र गाउँ उद्योग समूहहरुमा ९ साझा सुविधा केन्द्र स्थापना गरिएको छ।

» ह्याण्डलूम वीभरहरूका लागि ब्याज उपविकास योजनास् जुलावरले बुनाईलाई ऋणको वास्तविक बोझलाई केवल २५ घटाएर प्रभावकारी हातेमालो हातेमालोलाई श्रमिक पूंजी समर्थनका लागि विशेष पहल गर्यो।

मुख्य प्रतिज्ञाहरू र तर्कको रूपरेखा

1. **कार्यात्मक साना तथा मझौला उध्योग युनिटहरूको कुल संख्या १.५ करोडमा वृद्धि गर्न प्रतिवर्ष १० लाख एमएसएमई थप गर्ने।**

   साना तथा मझौला उध्योग मन्त्रालयको वार्षिक रिपोर्ट अनुसार पश्चिम बंगालमा एमएसएमईको संख्यामा ३४.६४ लाखबाट ८८.६७ लाख पुगेको छ । औद्योगीकरणका लाभ सर्वसाधारणलाई दिँदै र विकेन्द्रीकृत आर्थिक बृद्धिलाई राज्य सरकारले आगामी बर्षमा एमएसएमईको संख्या १० लाखमा प्रति वर्ष बढाउने प्रतिबद्ध छ।

2. **२,००० ठूला औद्योगिक एकाईहरू थपिने**

   २०१७-१८ को वार्षिक सर्वेक्षण सर्वेक्षण अनुसार, पश्चिम बंगालमा २०११-११ मा कारखानाको संख्या, ८,२३२ थियो जुन २०१७-१८ मा बढेर, ९,५३४ पुगेको छ जसमा ६.५ लाख भन्दा बढी व्यक्ति संलग्न छन्। द्रुत गतिमा औद्योगिकीकरणको आवश्यकतालाई ध्यानमा राखी कुल उद्योगहरूको संख्या १२,००० भन्दा बढी एकाईमा विस्तार गरिनेछ

3. **५ लाख को नयाँ लगानी को अर्को ५ बर्षमा**

   गत बर्षमा राज्यल रु५ लाख करोडको लगानी प्राप्त गरेको छ बंगला ग्लोबल बिजनेस समिटबाट ठूला उद्योगमा। आउँदो ५ बर्षमा राज्यमा आयोजना गरिएको बंगाल ग्लोबल बिजनेस समिटबाट हामी ४.४५ लाख करोडको थप लगानी ल्याउने छौं।

4. **औद्योगिक क्षेत्रमा डिजिटल क्रान्ति**

   राज्यका सबै औद्योगिक र आर्थिक क्रियाकलापहरूमा डिजिटल क्रान्तिको शक्ति ल्याउन महत्वाकांक्षी नीति र कार्यक्रमहरू लिइनेछ।

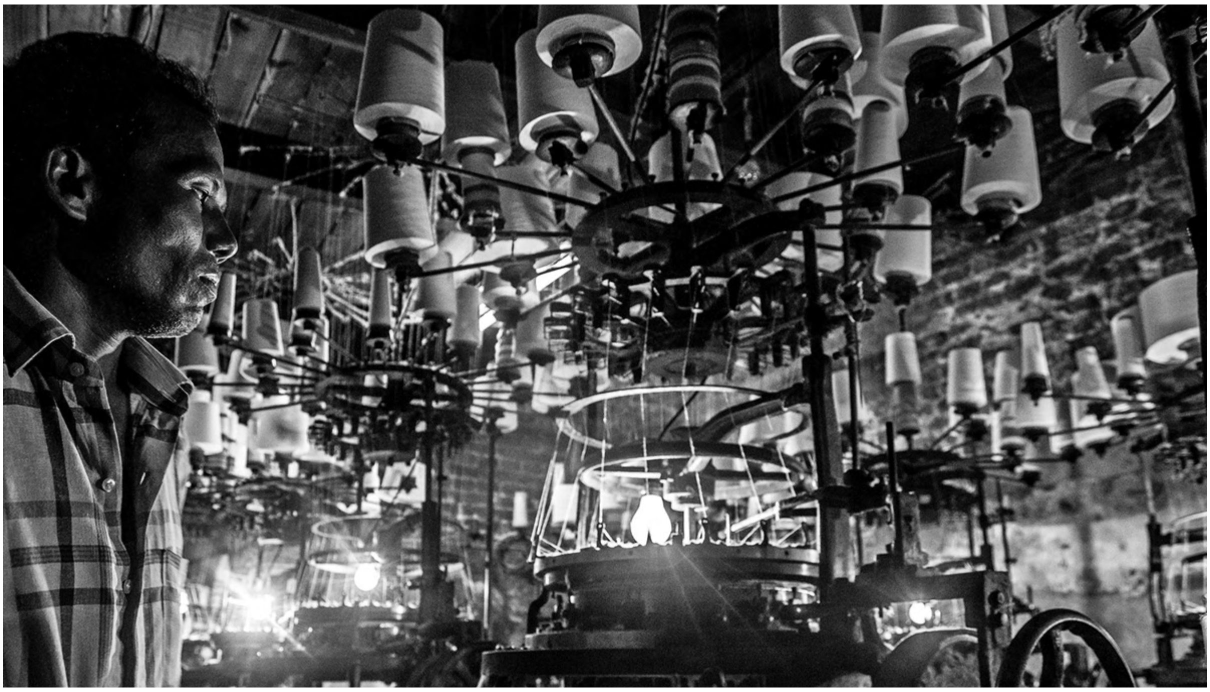

७

स्वास्थ्य

उन्नोतोतोरो स्वास्थ्य ब्यबोस्था, सुस्थो बाङ्ग्ला

मुख्य लक्ष्यहरू

- स्वास्थ्य जीडीपी को ०.८३ बाट १.५ मा दोब्बर खर्च
- मेडिकल कलेज सुपर स्पेशियलिटी अस्पताल सबै २ जिल्ला सदरमुकामहरूमा
- सिटहरूको संख्या दोब्बर (डाक्टरहरू, नर्सहरू, र प्यारामेडिक्स)

विगत १० बर्षमा उपलब्धिहरु

सबैका लागि समावेशी स्वास्थ्य

» स्वास्थ्य साथी, योजना ५ लाखको वार्षिक स्वास्थ्य बीमा प्रदान गर्दछ, १.९४ करोड परिवार ९करीव १० करोड मानिस लाई सर्वव्यापी कभर गरिएको छ।

» स्वास्थ्य र परिवार कल्याण बजेट तीन गुणा बढी बढ्यो, २०१० मा रु ३,४४२ करोडबाट २०२२-२२ मा रु १२, ५६१ करोड

» १,००० उन्नत मात्री यान एम्बुलेन्सहरू गर्भवती आमाहरू र नवजात शिशुहरूको यातायातका लागि सुरू गरिएको छ।

» COVID बिरामीहरुलाई उचित उपचार सुनिश्चित गर्न राज्यले १३,५८८ अक्सिजन बेड र २,५२३ COVID सहित १०२ COVID अस्पतालहरू स्थापना गर्यो र ५७ निजी अस्पतालहरू पनि अनुरोध गरेको छ ।

सुपर स्पेशलिटी अस्पताल, क्रिटिकल केयर युनिट COVID र डायग्नोस्टिक सेवाहरू

» राज्यमा ४१ युनिट पूर्ण कार्यात्मक सुपर स्पेशलिटी अस्पताल र आपतकालिन केयर सुविधाहरू छन् जसमा १,९०,००० भन्दा बढी व्यक्तिहरूले गुणस्तरीय महत्वपूर्ण हेरचाह उपचार पाएका छन्।

» १५२ उच्च निष्पक्ष उचित मूल्य डायग्नोस्टिक र डायलिसिस केन्द्र स्थापना गरिएको छ जसमा ९६।४४ लाख भन्दा बढी बिरामीहरूले निःशुल्क सेवाहरू प्रयोग गरिरहेका छन्।

» बसिरहाट, हीरा हार्बर, रामपुरहट, विष्णुपुर र नन्दिग्राममा अलग वटा स्वास्थ्य जिल्लाको आयोजना र संरचना गरिएको छ।

» शिशु साथी प्रक्ल्पा अन्तर्गत बच्चाहरूको लागि निःशुल्क हृदय अपरेशनको व्यवस्था गरिएको छ।

अस्पतालको ओछ्यान, डाक्टर र नर्सहरूमा वृद्धि

» पछिल्ला १० बर्षमा सरकारी अस्पतालको ओछ्यान ५८ ५८,६४७७ बाट ८५ ८५,६२६२७ मा ४६५ ले वृद्धि भयो। बंगाल देश मा सरकारी अस्पताल बेड को संख्या बढी छ

» डाक्टरहरूको संख्या ४,८०० बाट बढेर १५,३३८ भयो र नर्सहरूको संख्या ३७,३६६ बाट बढेर ५६,५८९ पुग्यो

» २०११ मा प्रोत्साहन वेतनको रूपमा अधिकतम रु १,५०० थियोस आशा वर्कर्सको कमाई अब बढेर प्रति महिना, रु ६,५०० पुगेको छ

मुख्य प्रतिज्ञाहरू र तर्कको रूपरेखा

1. स्वास्थ्य जीडीपी को ८३.८३५ बाट १.५५ मा दोब्बर खर्च

   पश्चिम बंगालले, १२,५६१ करोड खर्च गर्छ जुन स्वास्थ्यको जीएसडीपीको ०।८३५ छ र भारतीय राज्यहरुमा बजेट विनियोजनको हिसाबले स्वास्थ्यमा १० औं स्थानमा छ। वर्तमान बजेट खर्चमा ५,५०० करोडको औसत वार्षिक वृद्धिले राज्यलाई २०२६ सम्ममा जीएसडीपीको १।५५ खर्च गर्न दबाब दिनेछ

2. सबै २ ऋयिभिनभ जिल्ला सदरमुकामहरूमा मेडिकल कलेज सुपर स्पेशलिटी अस्पताल

   पश्चिम बंगालमा कोलकातामा सहित १ सरकारी मेडिकल कलेज सुपर स्पेशलिटी अस्पतालहरू छन्। थप रूपमा थप कलेजहरू हावडा, हुगली, पूर्बा मेदिनीपुर, झारग्राम र उत्तर २ द्दद्ध परगनामा स्वीकृत भएका छन्। मेडिकल कलेज सुपर स्पेशलिटी अस्पताल सबै जिल्ला सदरमुकामहरूमा निर्माण गरिनेछ

3. सिटहरूको संख्या दोब्बर (डाक्टरहरू, नर्सहरू, र प्यारामेडिक्सं)

   राज्यमा हाल १००० जनसंख्यामा १ डाक्टर र १० नर्सको अनुपात छ। यो १३.४ को राष्ट्रीय औसत भन्दा उच्च छ। वर्तमानमा नर्सि कलेजहरूमा ६३३२ सीट, मेडिकल कलेजमा २८५० सिट छन्। पश्चिम बंगालले डाक्टर, नर्स र प्यारामेडिकहरूका लागि सीटहरूको संख्या दोब्बर पार्नेछ ।

शिक्षा

एगिए रख्ते, शिक्खितो बाङ्ग्ला

मुख्य लक्ष्यहरू

- शिक्षा जीडीपीको २.७ बाट ४ प्रतिसत मा खर्च बढाउनुहोस्
- प्रत्येक ब्लक कम्तिमा एक मोडेल आवासीय विद्यालय छ
- शिक्षकहरूको प्रशिक्षणको लागि सीटहरूको संख्या दोब्बर

विगत १० बर्षमा उपलब्धिहरु

शिक्षा मा राज्य खर्च

» शिक्षा, खेलकुद, कला र संस्कृतिका लागि बजेट १० वर्षमा झण्डै ३ गुणाले वृद्धि भई २०१० ११ मा १३८७२ जुन २०२० २१ मा ३७०९५ करोड पुगेको छ।

प्रारम्भिक बचपन शिक्षा

» शिशु आलो, प्रारम्भिक बाल्यकाल हेरचाह र शिक्षा पाठ्यक्रम राज्यभरि केन्द्रहरूमा सञ्चालन गरिएको छ।

» २२.२८ लाख घर बाध्य बच्चाहरू ३ र ६ वर्ष बीचका, मोबाइल एपमा आधारित पहलबाट फाइदा पुर्यायो जसले शिक्षा सेवाहरू जारी राख्दछ। पहलले गोल्ड स्कोच स्मार्ट गभर्नन्स अवार्ड २०२० प्राप्त गरेको छ

स्कूल शिक्षा

» २०१० पछि, नयाँ विद्यालयको कक्षा कोठाहरू निर्माण गरिएको छ जुन विद्यार्थीको बढ्दो संख्यालाई समायोजन गर्न सकिन्छ

» सबोज साथीको अन्तर्गत १ करोड भन्दा बढी विद्यार्थीहरूलाई साइकल उपलब्ध गराइएको छ र संयुक्त राष्ट्र संघले २०२० मा यस योजनालाई प्रतिष्ठित पुरस्कार प्रदान गरेको थियो।

» कन्याश्री प्रक्कल्पाले ७० लाख भन्दा बढी केटीहरूलाई शिक्षाका लागि आर्थिक सहयोग पुर्याएको छ

» मिडडे मील कार्यक्रमले १.१घ करोड विद्यार्थीहरूलाई खाना उपलब्ध गरायो।

» नि शुल्क पुस्तकहरू पूर्व प्राथमिकदेखि कक्षा १२ सम्मका विद्यार्थीहरूलाई प्रदान गरिएको छ
टरुनेर स्वप्नो अन्तर्गत ईलर्नि मोडमा पहुँचका लागि ट्याब्लेट र स्मार्टफोन खरीदका लागि बाह्रौं

» कक्षाका विद्यार्थीहरूलाई १०,००० रूपैयाँ प्रदान गरिएको छ।

उच्च शिक्षा

» गत १० वर्षमा कूल नामांकन अनुपात दोब्बर भयो, सरकारल नवनिर्मित विश्वविद्यालयहरू र नयाँ कलेजहरूको कारण वटा नयाँ बालिका सरकारी कलेजहरूको बालिका शिक्षा प्रबर्धन गर्न उद्घाटन गरियो

» चार नयाँ सबै बालिका सरकारी कलेजहरूको बालिका शिक्षा प्रबर्धन गर्न उद्घाटन गरियो

१.३५ लाख विपन्न मेधावी विद्यार्थीहरूलाई स्वामी विवेकानंद मेरिट कम साधन छात्रवृत्ति योजना

अन्तर्गत छात्रवृत्ति प्रदान गरिएको छ प्राविधिक शिक्षा र कौशल विकास

» पोलीटेक्निकका लागि सेवन २०११ मा १७१८५ बाट ३९८३५ दोब्बर भयो २०२० मा

» पास्चिम बंगा सोसाइटी फॉर स्किल डेवलपमेन्ट अन्तर्गत ९ लाख भन्दा बढी उम्मेदवारहरूलाई छोटो अवधिको कौशल विकास हस्तक्षेपको अन्तर्गत तालिम दिइयो।

» २० लाखभन्दा बढी उम्मेद्वारहरूलाई उत्कर्ष बंगला योजना अन्तर्गत तालिम दिइयो

मुख्य प्रतिज्ञाहरू र तर्कको रूपरेखा

1. शिक्षा जीडीपीको २.७ बाट ४ प्रतिसत मा खर्च बढाउनुहोस्
   भारतीय राज्यहरुमा बजेट विनियोजनको हिसाबले पश्चिम बंगाल शिक्षामा १० स्थानमा छ। शीर्ष रैंकिंगमा स्थान प्राप्त गर्न राज्यले शिक्षाको लागि बजेट विनियोजन द्ध५ बढाउने लक्ष्य राखेको छ

2. प्रत्येक ब्लक कम्तिमा एक मोडेल आवासीय विद्यालय छ
   सबै ब्लकमा कक्षा ६ देखि कक्षा १२ सम्मका विद्यार्थीहरूको लागि प्राविधिक सुसज्जित मोडेल आवासीय विद्यालयहरू निर्माण गर्न थप लगानी। यी स्कूलहरू अत्याधुनिक पूर्वाधारहरू जस्तै डिजिटल(कक्षा कोठा, पुस्तकालयहरू र पाठ्यचर्या सुविधाहरूद्वारा सक्षम हुनेछन्

3. शिक्षकहरूको प्रशिक्षणको लागि सीटहरूको संख्या दोब्बर
   पश्चिम बंगालसँग हाल बीएड कलेजहरूमा शिक्षक प्रशिक्षणको लागि, विद्यार्थी शिक्षक अनुपात २१ १ छ। शिक्षण पेशेवरहरूको लागि सीटहरूको संख्या दोगुना गरी ६२००० भन्दा बढी हुनेछ जुन विद्यार्थीहरूको लागि छिटो, न्यायसंगत र स्वस्थ प्रगति बढाउनेछ।

4. कन्याश्री योजनालाई उच्च शिक्षा र रोजगारमा विस्तार गर्नुहोस्
   कन्याश्री योजनालाई विस्तार गरी केटीहरूलाई उच्च शिक्षा हासिल गर्न र रोजगारीका अवसरहरू प्राप्त गर्न सक्षम बनाइनेछ। यो योजना कन्याश्री प्लस को रूप मा जनाइनेछ

5. कक्षा १० कक्षाका ९ लाख विद्यार्थीलाई ृतरुण स्वप्नो योजना अन्तर्गत ट्याब्लेटहरू दिने
   एक नयाँ योजना तरुणुन स्वप्नो अन्तर्गत, कक्षा १२ मा अध्ययनरत लाख विद्यार्थीहरूलाई हरेक वर्ष ट्याब्लेट दिइनेछ

6. पारा शिक्षकहरूको पारिश्रमिक वृद्धि र लाखको अनुदान अवकाश लाभ
   पारा शिक्षकहरुलाई वार्षिक बृद्धि दिइनेछ। यसका साथै ६० वर्ष पूरा भएपछि ३ लाखको एक पटकको निवृत्तिभरण पनि दिइनेछ

7. पासचीम बब्गा सोसाइटी फर स्किल डेभलपमेन्ट योजना
   पीबीएसएसडी २०२१ २२ मा मान्यता प्राप्त प्राथमिक शिक्षा अन्तर्गत करीव १ लाख उम्मेदवारहरूलाई प्रशिक्षणका लागि आरम्भ गरिएको थियो। सरकारले यस योजनालाई थप उम्मेदवारहरू समेट्नका लागि अगाडि बढाउनेछ।

8. सबै सरकारी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थानहरू आईटीआईको लागि स्मार्ट कक्षा कोठा विस्तार
   हाल, स्मार्ट कक्षा कोठा सरकारी आईटीआईमा अवस्थित छन्। यसको विस्तार राज्यको २ द्घठड आई।टी।आई। लाई गर्ने छ, बपभ डट,घ०० क्षमता क्षमताको साथ

9. सबैका लागि डिजिटल शिक्षा

डिजिटल बृद्ध शिक्षा पश्चिम बंगालका हरेक विद्यालय र कलेजहरूमा प्रत्येक विद्यार्थी, शिक्षकलाई उपलब्ध गराइनेछ

10. सबै प्रमुख भाषाहरूमा शैक्षिक सामग्री

रचनात्मक शैक्षिक सामग्री राज्यका सर्वश्रेष्ठ शिक्षकहरूको सहभागितामा ब्‌गाली र अन्य प्रमुख भाषाहरूमा विकसित गरिनेछ

11. उत्तम गुणस्तरको शिक्षा सुनिश्चित गर्नुहोस्

प्राथमिक स्तरदेखि विश्वविद्यालय तहसम्म शिक्षाको गुणस्तर सुधार गर्न प्रत्येक आवश्यक उपायहरू लिइनेछ ताकि पश्चिम बंगालले भारतमा शिक्षाको सर्वश्रेष्ठ केन्द्रको रूपमा आफ्नो प्रतिष्ठा कायम राख्नेछ। हाम्रो लक्ष्य पश्चिम बंगालमा आउन र अध्ययन गर्न सम्पूर्ण भारत र विश्वका विद्यार्थीहरूलाई आकर्षित गर्नु हो

१

आवास

सोबै पाई, म्याथअ गोन्जर थाइ

मुख्य लक्ष्यहरू

- क्गि बस्तीलाई ७ प्रतिसत बाट घटाएर ३.६५ प्रतिसतमा कम गर्न शहरी बस्तीमा बंगला बारी योजना अन्तर्गत कम लागतको आवास निर्माण।

- ग्रामीण क्षेत्रमा बंगला आवास योजना अन्तर्गत २५ लाख निर्माण हुने र कच्छ घरहरू १ प्रतिसत भन्दा कममा बनाउने।

विगत १० बर्षमा उपलब्धिहरु

» बंगला आवास योजना. यस योजनाले ३९००९ करोडको लागतमा पक्का आवास निर्माणकोलागि ३३.७ लाख ग्रामीण परिवारहरूलाई १.२ लाख प्रदान गरेको छ।

» एकीकृत आवास र झुग्गी विकासस् ४९,७०५ आवास भवन ९डीयू० निर्माण सम्पन्न भएको छ

» निर्मल बंगला अभियान अन्तर्गत ८२.६ लाख भन्दा बढी शौचालय निर्माण गरिएको छ। आज, बंगालको प्रत्येक ब्लक र ग्राम पंचायत खुला दिसामुक्त छ

» बल कर्मानजलि कामदार महिला छात्रावासु मा कम तनखा भएका एकल कामकाजी महिलाहरूलाई भाडामा आधारमा आवास उपलब्ध गराउन संचालन गरिएको छ।

» रातको आश्रयस् बिरामी र उनीहरूका परिवारका लागि ११ आश्रय निर्माणको काम सकिएको छ

» आकांक्षा आवास योजना अन्तर्गत सेवारत राज्य सरकारी कर्मचारीहरुलाई ५७६ फ्ल्याट प्रदान गरिएको छ

» ग्रामीण आवासको निर्माणमा बंगाल १ स्थानमा छ। २०११ देखि ५० लाख घरहरू निर्माण भइसकेका छन्

मुख्य प्रतिज्ञाहरू र तर्कको रूपरेखा

1. क्गि बस्ती बस्तीलाई ७ प्रतिसत बाट घटाएर ३.६५ प्रतिसतमा कम गर्न शहरी बस्तीमा बंगला बारी योजना अन्तर्गत कम लागतको आवास निर्माण।

   राज्यको बस्तीमा शहरी जनसंख्याको अनुपात २२ प्रतिसत छ, राज्यले झुग्गी बस्तीलाई तल ल्याउन २७.५ लाख मानिसहरूलाई बास गर्न छ लाख घर बनाउने छ।

2. ग्रामीण क्षेत्रमा बंगला २५ लाख आवास योजना अन्तर्गत निर्माण हुने र कच्छ घरहरू १ प्रतिसत भन्दा कममा बनाउने।

   बंगला आवास योजना अन्तर्गत ३३.६२ लाख घरहरू हालसम्म रेजिष्टर गरिएको छ र २१.२८ लाख घरहरू पूरा भइसकेका छन्। । बंगालमा सबैका लागि छत सुनिश्चित गर्न र ग्रामीण क्षेत्रहरूमा कच्छ परिवारको संख्या तल घटाउन आगामी बर्षमा थप २५ लाख सस्तो पक्की घरहरू निर्माण गरिनेछ।

१०

विद्युत, सडक र पिउने पानी

घरघरमा विद्युत, सडक र खानेपानी मुख्य लक्ष्यहरु

मुख्य लक्ष्यहरू

- शतप्रतिशत विस्तारका लागि शहरी क्षेत्रमा बसोवास गर्ने थप ४७ लाख घरधुरीमा पाईप प्रणालीवाट खानेपानी सुविधा पुर्याउने ।
- सबै घरधुरीमा हप्ताको सातै दिन र दिनमा चौविसै घण्टा विद्युत आपूर्ति ।
- ग्रामिण क्षेत्रका प्रत्येक घरधुरी सम्म बाँहै महिना चल्ने सडक यातायात, चालु अवस्थाको जलनिकास प्रणाली र पाईप प्रणालीको खानेपानी आपूर्तिको व्यवस्था ।

विगत १० बर्षमा उपलब्धिहरु

उर्जा र विद्युत

» विद्युतिकरण स् शतप्रतिशत विदुतीकरणका लागि सन २०११ यता ९५। ३ लाख नयाँ घरधुरीमा विद्युत आपुर्ति ।

» ग्रामिण विद्युतिकरण स् कुल ३७,९६० गाँउमा विजुली पुर्याई बङ्गालले १०० प्रतिशत ग्रामिण

» विदि्तकरणको लक्ष्य हासिल गरेको छ ।सन २०१० मा विदयमान प्रतिव्यक्ति खपत ५५० किलोवाट आवर वाट बढेर सन २०१९मा ७०३ किलोवाट आवर पुगेकोले ३० प्रतिशत बृद्धि देखिएको ।

» हासिर अलोले १६। ५ लाख योग्य लाभग्राहीलाई मिटर भाडामा उपलब्ध गराई २५ युनिट सम्म निस् शुल्क विजुली उपलब्ध गराएको छ ।

सडक

» ग्रामिण सडकहरु स् गएको दशकमा कुल १,१८,१२८ किमी नयाँ ग्रामिण सडक सन्जालको निर्माण र स्तरोन्नती गरिएको ।

» वाङ्ला सडक निर्माण योजना स २०,००० किमी सडक निर्माण गरि पश्चिम बङ्गालले प्रथम स्थान हासिल गरेको छ ।

» बङ्गाल ग्रामिण सडक योजना स भारु १६, ५६१.६२ करोक्ड लागतको कुल ३५, ६११.४१ किमि लम्बाईको सडक स्वीकृत गरिएको ।

खानेपानी

» २.२५ करोड ग्रामिण जनताका लागि पाईप प्रणाली र ट्युववेल गरी सन २००४ देखि सन २०११ सम्ममा ३५,८१९ वटा प्रणाली निर्माण गरिएको ।

» जल धारो जल भरो स् सन २०२०-२१ मा करिब २०,०७० वटा जलश्रोतजन्य र जल सन्चित सँरचना निर्माण र पुनस् निर्माण गरिएको । यस्तै १५,५९७ वटा जल सँरक्षण र सँकलन सँरचना निर्माण गरिएको ।

» ३१, ९५२ हेक्टर क्षमताका १,७४१ वटा लघु सिँचाई प्रणालीहरु सम्पन्न गरिएको ।
जलतिर्थ अन्तर्गत भलपानीको गति नियन्त्रण गर्न, भू(स्खलन रोक्न र तल्लो तटीय क्षेत्रमा भू(स्थायित्व कायाम गर्न सुख्खाग्रस्त जिल्लाहरु पुरुलाई, बाङ्कुरा, विरभूम, झारग्राम र पश्चिम मिद्नपुरका कङ्सवती, दामोदर, मयुराक्षी आदि प्रमुख नदीका जलाधार क्षेत्रमा तटबन्धहरु निर्माण

» गरिएको । नोभेम्बर २०२० सम्ममा वन क्षेत्रमा सम्पन्न गरिएका ९९ वटा परियोजनाहरु मार्फत खेतियोग्य २०१२ हेक्टर जमिन सिर्जना गरिएको ।

» आर्सेनिक मुक्त खानेपानी स राज्यका पानीको गुणस्तरका हिसाबले सँवेदनशिल क्षेत्रहरमा आर्सेनिक, फ्लोराईड, स्यालिनिटि, आईरन र व्याक्टेरियाजन्य प्रदुषण सूचकहरुको अनुगमन गर्न २१७ वटा पानी परिक्षण प्रयोगशालाहरु सन्चालनमा छन् । डिसेम्बर ३१, २०२० सम्ममा ३।१५ लाख जलश्रोतका नमूना परिक्षण गरिएका छन् ।

मुख्य प्रतिज्ञाहरू र तर्कको रूपरेखा

1. शतप्रतिशत विस्तारका लागि पाईप प्रणालीको खानेपानी सुविधा अतिरिक्त ४७ लाख शहरी घरधुरीमा पुर्याईने ।
   शहरी क्षेत्रमा पाइप खानेपानी प्रणालीको १००% विस्तारका लागि थप ४७ लाख सहरी घरपरिवारले खानेपानी सुविधा पाउनेछन् । सरकारले आगामी ५ बर्षमा भारु ५८,००० बजेट विनियोजन गरी पश्चिम बंगालमा दुई करोड घरपरिवारलाई पाइप खानेपानी उपलब्ध गराउने घोषणा गरेको छ।

2. सबै घरधुरीमा हप्ताको सातै दिन र दिनमा चौविसै घण्टा धान्न सकिने गरि विद्युत आपूर्ति ।
   हालसम्ममा पश्चिम बंगालले १००% विद्युतीकरण विस्तारको कार्य सफलतापूर्वक हासिल गरिसकेको छ, हाम्रो अर्को लक्ष्य राज्यलाई त्यस्तो घर बनाउनेतर्फ हो जसमा राज्यका सबै बासिन्दाहरूको लागि सस्तो लागतमा २४ ह ७ को हिसाबमा बिजुलीको आपूर्तिलाई कायम राख्छ ।

3. प्रत्येक ग्रामीण घर(परिवार बाँहै महिना चल्ने सडक सन्जाल, एक सन्चालित निकास पानी प्रणाली र पाइपजडित पिउने पानीको पूर्वाधारले जोडिने ।
   हाम्रो सरकारले आगामी ५ बर्षमा पश्चिम बंगालका सम्पूर्ण २ करोड घरपरिवारलाई पाइपको पानी उपलब्ध गराउने घोषणा गरेको छ । गत १० बर्षमा हाम्रो सरकारले राज्यमा १, १८,१२८ किलोमिटर नयाँ सडकहरू निर्माण गरेको छ । यस प्रगतिलाई जारी राख्दै, आगामी ५ बर्षमा, सरकारले सबै ग्रामीण घरहरूलाई बाँहै महिना चल्ने सडकहरूसँग जोड्नेछ।

4. सडक सुधार र सुरक्षालाई उच्च प्राथमिकता
   आगामी ५ बर्षमा हामी पथश्री योजना अन्तर्गत ४६००० किलोमिटर नयाँ ग्रामीण सडकहरू निर्माण गर्नेछौं र हामी सबै ग्रामीण सडकहरूलाई राज्यका राजमार्गहरूमा जोड्नेछौं। राज्यले ३७३ वटा पुराना सिंचाइ र निकास नहरहरूमा काठका पुलहरूको सट्टा नयाँ कन्क्रीट पुलहरू निर्माण गर्नेछ। सडक दुर्घटनाका कारण हुने मृत्युलाई कम गर्न हामी सबै राजमार्गहरूमा निश्चित दूरीमा प्रभावकारी आकास्मिक उपचार केन्द्रहरूको स्थापना गर्नेछौं ।

5. संरक्षण, कृषि र यातायातका लागि परिचालित जलश्रोत
   जलधारा जल भरो अन्तर्गत लाभान्वित क्षेत्र विस्तार गरिने छ। राज्यका सबै खेतहरुमा सिँचाइका लागि पानी पुग्नेछ। राज्यका २९५ नदी र सहायक नदीहरू प्रयोग गर्दै बहु(मोडल यातायातको सन्चालन। जर्मनीको राइन नदीजस्ता नदीबाट बग्ने विश्वव्यापी राम्रा अभ्यासहरूको अनुसरण गर्दै यी सुविधाहरु राजमार्गकै हिसाबमा संचालन हुनेछन् जसले यातायातलाई सहज बनाउनुका साथै पर्यटनलाई प्रोत्साहन गर्ने छ ।

6. आर्सेनिक रहित खानेपानी वितरण सुनिश्चित गर्न एक कार्यदल गठन
   आर्सेनिक प्रभावित क्षेत्रहरुका लागि सतही पानीमा आधारित पाइप प्रणाली सुनिश्चित गर्ने एक कार्यदल गठन गरिनेछ । राज्यका ८३ ब्लक र ७ जिल्लाहरुका करिब १.९८ करोड जनता आर्सेनिकजन्य पानीवाट प्रत्यक्ष प्रभावित छन् । यो कार्यदलले सबै ६५००० गाउँहरूमा पाइप प्रणाली मार्फत स्वच्छ खानेपानीको पहुँचलाई अनुगमन गर्दछ ।

७. तटबन्ध, इनार र खेतपोखरीको निर्माण

राज्यले सबै आवश्यक स्थानमा तटबन्ध, इनार र खेत-पोखरीहरू निर्माण गर्न लगानी गर्नेछ । यो कार्य चक्रवात जस्ता विपद व्यवस्थापनका लागि महत्वपूर्ण हुनुको साथै यसले नजिकैका गाउँहरूमा घरेलु र कृषि प्रयोगका लागि पनि पानीको आपूर्तिमा सुधार गर्न मद्दत पुर्याउँछ।

हामी आफ्ना प्रतिज्ञाहरूलाई कार्यान्वयन गर्न प्रतिबद्ध र सँधै समर्पित छौं । बितेको दशकमा बंगालको समग्र विकास सबै क्षेत्रहरुमा देखिएको छ । बंगाललाई अझ अग्लो ठाउँमा लैजान हामीलाई तपाईंको अटुट समर्थन चाहिन्छ ।

बंगालको विरासत, यसको संघर्षको इतिहास र यसको गौरव कुनै पनि मूल्यमा सुरक्षित गरिनु पर्छ । समाज विभाजन गर्न चाहने विभाजनकारी शक्तिहरूको प्रतिरोध गर्नै पर्दछ। बंगालको भलाइको लागि तृणमूल कांग्रेसले लिएको लडाईलाई जनताले अझ सुदृढ पार्न सक्छन् ।

बंगालको शान्ति, एकता र प्रगतिका लागि अखिल भारतीय तृणमूल कांग्रेसका उम्मेदवारलाई मतदान गर्नुहोस् ।

तपाईंको विश्वास, सहयोग र भरोसा यस यात्रामा हाम्रो बल हो। बंगाल जहिले पनि सबै विभाजनकारी शक्ति, प्रचार, हतियार र पैसाको बलको विरुद्ध प्रजातान्त्रिक रुपमा उठेको छ। हाम्रो इतिहासलाई ध्यानमा राख्दै, १७ औ विधानसभा चुनावमा अखिल भारतीय तृणमूल कांग्रेस उम्मेद्वारलाई भोट दिन यो हाम्रो अपील हो । बंगाली नयाँ वर्ष को लागी शुभकामना, बधाई र अभिवाद!

जय हिंद । जय बंगला।

ममता बनर्जी

हामीलाई पछ्याउनुहोस्

AITCofficial/

AITCofficial

aitcofficial

www.aitcofficial.org

बंगालको सम्पदा र गौरवलाई सुरक्षित गर्नुहोस्य स प्रतीकमा तपाईंको मत दिनुहोस्
पश्चिम बंगाल भर अखिल भारतीय तृणमूल कांग्रेसका उम्मेद्वारहरुलाई भारी मतका साथ विजयी गराउनुहोस् ।

सुब्रत बख्शी, पश्चिङ्क बंगाल तृणङ्कूल कांग्रेस के अध्ङ्मक्ष और
पार्थ चटर्जी, ङ्कहासचिव, तृणङ्कूल कांग्रेस द्वारा प्रकाशित और
मेट्रोपोलिटन डिज़ाइन सेन्टर, कोलकाता - 700001 द्वारा ङ्कुद्रित

AITCofficial/ aitcofficial AITCofficial